

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

«До захисту допущено»
Завідувачка кафедри, д.е.н., проф.
_____ Лариса ГРИЦЕНКО
(підпис)
«_____» _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми Фінанси та облік в підприємстві

на тему: Аналіз фінансової стійкості компанії
Здобувачки групи ЕН-02/2ф Резникової Софії Миколаївни

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело.

(підпис)

Софія РЕЗНИКОВА
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ здобувача)

Керівник доц. д.е.н., Павло РУБАНОВ
(посада, науковий ступінь, вчене звання, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

Суми 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри, д.е.н., проф.

_____ Лариса ГРИЦЕНКО
(підпис)

«» _____ 2024 р

ЗАВДАННЯ

до комплексної кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня
бакалавр

Здобувачки групи ЕН-02/2ф інституту бізнесу, економіки та менеджменту
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Резникова Софія Миколаївна

Тема роботи: Аналіз фінансової стійкості компанії

Затверджено наказом по СумДУ № 0580-VI від «24» травня 2024 р.

Термін здачі здобувачем (кою) завершеної роботи «27» травня 2024 р.

Вихідні дані до роботи: матеріали статистичної звітності, матеріали періодичних видань, навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єкта господарювання, офіційні інформаційні веб-портали.

Зміст основної частини роботи (перелік питань для розроблення):

1. Теоретичні основи аналізу фінансової стійкості компанії;
2. Оцінювання фінансової стійкості ПрАТ «Фармацевтичної фірми «Дарниця».

Дата видачі завдання: «08» квітня 2024 р.

Керівник доц., д.е.н., . Павло РУБАНОВ

(підпис)

Завдання прийнято до виконання

«08» квітня 2024р

Софія РЕЗНИКОВА

ABSTRACT

of the qualification work for the bachelor's degree
on the topic:

Analysis of the company's financial stability

(title of qualification work)

Reznykova Sofiia Mykolayivna

(full name of the applicant)

The main content of the qualification work is set out in 30 pages, including a list of 38 references. The work contains 12 tables, 21 figures, and 4 appendices.

Analysis of the company's financial stability is an important task in today's conditions of economic instability. This issue becomes especially relevant during economic crises, political instability and military conflicts, when the risks for enterprises increase significantly. Studying the financial stability of the company allows you to identify the strengths and weaknesses of its financial condition. This creates a basis for making informed management decisions aimed at optimizing the financial structure, minimizing risks and increasing the overall efficiency of operations. In particular, the analysis of financial stability helps to develop strategies that allow the company to adapt to changes in market conditions, avoid bankruptcy and ensure competitiveness for a long period. Thus, the analysis of the financial stability of the company is a key tool for ensuring its stable functioning and development in the conditions of the modern economy.

The purpose of the work is to investigate the methodology of analyzing the company's financial stability.

Based on this goal, the following tasks were set:

- to reveal the essence and necessity of analyzing the concept of "financial stability of the enterprise";
- to investigate the necessity of managing the financial stability of the enterprise;
- to determine the main indicators of the financial stability of the enterprise and methods of their calculation;

- to analyze the financial condition of the company "Darnitsa";
- calculate indicators of financial stability of the company "Darnitsa";
- conduct a SWOT analysis, as well as an extrapolation method to determine the company's strengths and weaknesses, as well as its opportunities and threats in the future.

The object of the study is the process of managing the company's financial stability.

The subject of the study is methods of analysis and assessment of the financial stability of the enterprise.

Research methods. The research used general scientific research methods:

- analysis of scientific literature: study of scientific publications, monographs, articles, textbooks, manuals and other sources of information to obtain a thorough understanding of the essence of the concept of financial stability of the company;
- method of synthesis and analysis: when forming the general concept of "financial stability of the enterprise";
- method of scientific abstraction: selection of essential characteristics of financial stability analysis, abstraction from insignificant details.
- comparative analysis: when analyzing indicators according to the balance sheet method;
- coefficient analysis: when calculating indicators of the company's financial condition;
- structural (vertical) analysis: when forming the consolidated balance sheet of the company "Darnitsa".

Structure of the work: the main part of the qualification work consists of two sections. The first chapter reveals the essence and necessity of analyzing the concept of financial stability; its management system, indicators of the company's financial stability and methods of its calculations. It was determined that the lack of a single interpretation of this concept, as well as a small research base on the financial stability of the company under martial law, is an extremely urgent problem. The

analysis of the existing definitions made it possible to determine the financial stability of the enterprise as the ability to maintain the balance of assets and liabilities by forming such a capital structure that allows to ensure the financing of obligations, implement investment projects in a dynamically developing environment, and overcome the negative effects of internal and external factors. The process of managing financial stability can conventionally consist of several stages: preparatory, analytical and decision-making stage.

The second section provides a general description of the financial condition of the enterprise - PJSC "Darnitsa" (assessing the assets and liabilities of the enterprise; analysis of liquidity; analysis of business activity and analysis of the profitability of the enterprise); an analysis of the financial stability of PJSC "Darnitsa" was carried out; directions for increasing the effective activity of PJSC "Darnitsa" are proposed based on the improvement of indicators for assessing the company's financial stability at the expense of conducting a SWOT analysis and the extrapolation method. The analysis of the financial statements of PJSC "Darnitsa" showed that despite the difficult socio-economic situation in the country during the analyzed period, the company has a stable financial condition. The formation of balance currency has an upward trend, which is positive for the company and its financial stability. The indicators of financial stability of PrJSC "Pharmaceutical firm "Darnitsa" during the analyzed period are unstable. Thus, the analysis of absolute and relative indicators did not give a clear definition of the type of financial stability: absolute or normal. Based on the point analysis, it was concluded that the company has lost its absolute sustainability since 2022. But the analysis of profitability and balance sheet currency shows that the company is approaching the state of absolute financial stability. According to the analysis carried out, the enterprise has an effective implementation of the financial strategy, which, subject to systematic implementation, will provide the enterprise with sufficient financial stability and minimize the impact of the country's current complex socio-economic situation.

Validation of the research findings:

Rubanov, P. M., & Reznykova., S. M. (2024). The use of artificial intelligence in the analysis of the financial state of the enterprise. *Materials of the International scientific and practical conference*. Digital transformations and innovative technologies in the economy: challenges, realities, strategies, Sumy.

Keywords: financial stability of the enterprise, financial condition, financial and economic activity, financial analysis, balance sheet of the enterprise, report on financial results, ratio analysis.

The year of defense of the qualification thesis – 2024.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ	
КОМПАНІЇ	10
1.1 Сутність та необхідність аналізу фінансової стійкості підприємства ...	10
1.2 Система управління фінансовою стійкістю підприємства	14
1.3 Показники фінансової стійкості та методика їх розрахунку	17
2 ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПРАТ «ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ	
ФІРМИ «ДАРНИЦЯ».....	20
2.1 Характеристика фінансового стану ПрАТ «Фармацевтичної фірми	
«Дарниця».....	20
2.2 Аналіз показників фінансової стійкості підприємства	27
2.3 Шляхи удосконалення управління фінансовою стійкістю	
«Фармацевтичної фірми «Дарниця» завдяки методу кореляційного	
прогнозування Excel.....	32
ВИСНОВКИ	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	42
ДОДАТОК А Баланс ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»	46
ДОДАТОК Б Зведений звіт про фінансові результати ПрАТ «Фармацевтична	
фірма «Дарниця»	49
ДОДАТОК В Методика розрахунків показників фінансового стану.....	50
ДОДАТОК Г Методи розрахунку показників фінансової стійкості	
підприємства.....	53

ВСТУП

Актуальність. Аналіз фінансової стійкості компанії є важливим завданням у сучасних умовах економічної нестабільності. Особливо актуальним це питання стає під час економічних криз, політичної нестабільності та воєнних конфліктів, коли ризики для підприємств значно зростають. Вивчення фінансової стійкості компанії дозволяє виявити сильні та слабкі сторони її фінансового стану. Це створює основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на оптимізацію фінансової структури, мінімізацію ризиків і підвищення загальної ефективності діяльності. Зокрема, аналіз фінансової стійкості допомагає розробити стратегії, що дозволяють компанії адаптуватися до змін ринкових умов, уникнути банкрутства та забезпечити конкурентоспроможність на тривалий період. Таким чином, аналіз фінансової стійкості компанії є ключовим інструментом для забезпечення її стабільного функціонування та розвитку в умовах сучасної економіки.

Мета роботи – дослідити методологію аналіз фінансової стійкості компанії.

Завдання, які поставлені та вирішені для досягнення мети роботи:

- розкрито сутність та необхідність аналізу поняття «фінансова стійкість підприємства»;
- досліджено необхідність управління фінансової стійкості підприємства;
- визначено основні показники фінансової стійкості підприємства та методи їх розрахунку;
- проаналізовано фінансовий стан компанії «Дарниця»;
- розраховано показники фінансової стійкості компанії «Дарниця»;
- проведено SWOT-аналіз, а також метод екстраполяції для визначення сильних та слабких сторін компанії, а також її можливості та загрози в майбутньому.

Об'єктом дослідження є процес управління фінансової стійкості компанії.

Предметом дослідження є методи аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства.

Методи дослідження, які використовувались протягом написання роботи: метод синтезу і аналізу (при формуванні загального поняття «фінансова стійкість підприємства»), порівняльний (при аналізі показників за балансовим методом) та коефіцієнтний аналіз (при розрахунку показників фінансового стану підприємства, структурний (вертикальний) аналіз (при формуванні зведеного балансу компанії «Дарниця»).

Структура роботи: основна частина кваліфікаційної роботи сформована з двох розділів. У першому розділі розкрито сутність та необхідність аналізу поняття фінансової стійкості; система її управління, показники фінансової стійкості компанії та методи її розрахунків.

У другому розділі наведена загальна характеристика фінансового стану підприємства – ПрАТ «Дарниця» (оцінка активів і зобов'язань підприємства; аналіз ліквідності; аналіз ділової активності та аналіз рентабельності підприємства); проведено аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Дарниця»; запропоновано напрямки збільшення ефективної діяльності ПрАТ «Дарниця» на основі поліпшення показників оцінки фінансової стійкості компанії за рахунок проведення SWOT- аналізу та методу екстраполяції.

Інформаційною базою дослідження виступили матеріали періодичних видань, праці вітчизняних та зарубіжних вчених, веб-сайти та онлайн-ресурси, статистичні дані, нормативно-правові акти.

Апробація матеріалів роботи та їх оприлюднення в наукових виданнях:

Rubanov, P. M., & Reznikova., S. M. (2024). The use of artificial intelligence in the analysis of the financial state of the enterprise. *Materials of the International scientific and practical conference*. Digital transformations and innovative technologies in the economy: challenges, realities, strategies, Sumy.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМПАНІЇ

1.1 Сутність та необхідність аналізу фінансової стійкості підприємства

На сучасному етапі розвитку української економіки в умовах повномасштабної війни, яка призводить до економічної нестабільності, особливу увагу підприємства приділяють питанню фінансової стійкості.

Взагалі, поняття «фінансова стійкість» не є новим. Його досліджували багато різних як вітчизняних так й іноземних науковців та авторів. Але у науковій літературі вкрай не вистачає досліджень щодо особливостей аналізу фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. Тому, перш ніж почати вивчати та аналізувати поняття фінансової стійкості підприємства та його сучасний стан нам необхідно узагальнити наукові погляди щодо визначення наведеного поняття (табл.1.1).

Згідно таблиці 1.1, можна дійти висновку, що у науковій літературі присутні різноманітні трактування фінансової стійкості. Науковці поєднують дане поняття з фінансовим станом підприємства, його платоспроможності, склад фінансових ресурсів, середовище в якому підприємство знаходиться, тощо (табл.1.1).

Таблиця 1.1 – Трактування поняття фінансової стійкості підприємства

Автор	Опис	Ключові слова
Посилкіна О.В. (2002)	«Фінансова стійкість підприємства — фінансовий стан ФП, який забезпечується високою питомою вагою власного капіталу в загальній сумі фінансових ресурсів».	Фінансовий стан Фінансові ресурси
Трач. О., Шведа. Н (2018)	«Фінансова стійкість – це надійно гарантована платоспроможність, рівновага між власними та залученими засобами, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури і партнерів, довіра кредиторів і інвесторів та рівень залежності від них, наявність такої величини прибутку, який би забезпечив самофінансування».	Платоспроможність Рівновага між власним та залученим капіталом Незалежність
Кравчук Л. Р. Драганчук О. В. (2010)	«Фінансову стійкість можна визначити як такий стан фінансових ресурсів, за якого розподіл та використання забезпечують розвиток підприємства на основі зростання прибутку й капіталу при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності в умовах допустимого рівня ризику...».	Стан фінансових ресурсів Платоспроможність Кредитоспроможна

Продовження табл.1.1

Козлова О. С. (2017)	«Фінансова стійкість суб'єктів господарювання визначається сукупністю показників, що відображають наявність, розміщення і використання ресурсів підприємства, його реальні й потенційні фінансові можливості. Вона безпосередньо впливає на ефективність підприємницької діяльності господарюючого суб'єкта...».	Фінансовий стан Ресурси підприємства Фінансові можливості Ефективність
Ясіновська І.Ф. (2016)	«Фінансова стійкість передбачає здатність підприємства зберігати заданий режим функціонування за найважливішими фінансово-економічними показниками. Вона може розглядатися як результуюча категорія, що характеризує рівень стійкості роботи підприємства, його здатність забезпечити стабільні техніко-економічні показники й ефективно адаптуватися до змін у зовнішньому оточенні та внутрішньому середовищі».	Рівень стійкості Зовнішнє та внутрішнє середовище
Цюпа А.В., Загреба І.Л. (2012)	«Фінансова стійкість повинна характеризуватися таким станом і рухом фінансових ресурсів, що одночасно відповідає вимогам ринку і відповідає потребам розвитку фінансово-економічної діяльності господарюючого».	Стан та рух фінансових ресурсів

Джерело: складено автором

Завдяки виділеним ключовим словам (табл 1.1), сформуємо таке визначення поняття фінансової стійкості підприємства, на яке будемо опиратися в даній роботі (рис.1.1).

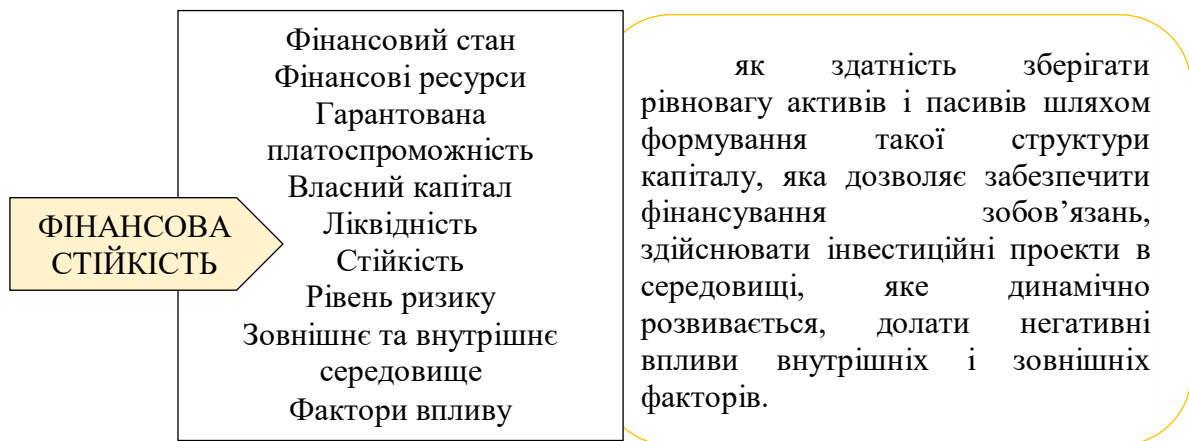

Рисунок 1.1 – Визначення поняття фінансова стійкість підприємства

Джерело: побудовано автором

Вплив повномасштабної війни відчутний не тільки на трактування поняття фінансової стійкості, а й формування чинників впливу. Слід зауважити, що діяльність підприємства можна розглядати з точки зору як зовнішніх, так і внутрішніх факторів. Зовнішня фінансова стійкість

забезпечується належним державним макроекономічним регулюванням ринкової економіки і пов'язана зі стабільністю економічного середовища, в якому підприємство функціонує. В той час як внутрішній аспект фінансової стійкості відображає стан ресурсного потенціалу та його динаміку і забезпечує стабільно високі фінансово-економічні результати діяльності підприємства (Міокова та Самсонова). Така конкретизація, в загальному давала можливість розглядатися як зовнішні так і внутрішні чинники впливу на фінансову стійкість підприємства, то на сьогодні усе можна замінити одним словом – війна (рис.1.2).

Рисунок 1.2 – Зовнішні та внутрішні фактори впливу на фінансову стійкість
Джерело: побудовано автором на основі (Бабенко та Богута, 2022; Налукова та ін., 2013)

Початок повномасштабної війни змусило підприємства повністю змінити політику реагування на тих чи інших чинників. Актуальним для підприємств тепер є зосередження уваги на витрати на оборону, додаткове забезпечення електроенергії та постачання води, залучення нових інвесторів, швидке реагування на зміни податкової політики, тощо. Забезпеченням ефективності та постійним моніторингом реагування впливу зовнішніх та внутрішніх чинників займається управлінський персонал підприємства, який в свою чергу й забезпечує управління фінансовою стійкістю підприємства.

Система управління фінансовою стійкістю компанії створюється як набір скоординованих планів, заходів і дій, спрямованих на розробку та реалізацію управлінських рішень, що забезпечують стійкий стан фінансових ресурсів і активів, їх формування та розподіл. Це дозволяє підприємству розвиватися, зберігаючи платоспроможність, кредитоспроможність і підтримуючи фінансову рівновагу. (Щетиніна та Якімова, 2020). Згідно науковим працям Щетиніна В. С., Бабенко М., Богута Н. та ін. виділено основні цілі та завдання, що забезпечується управлінням фінансовою стійкістю підприємства (рис. 1.3).

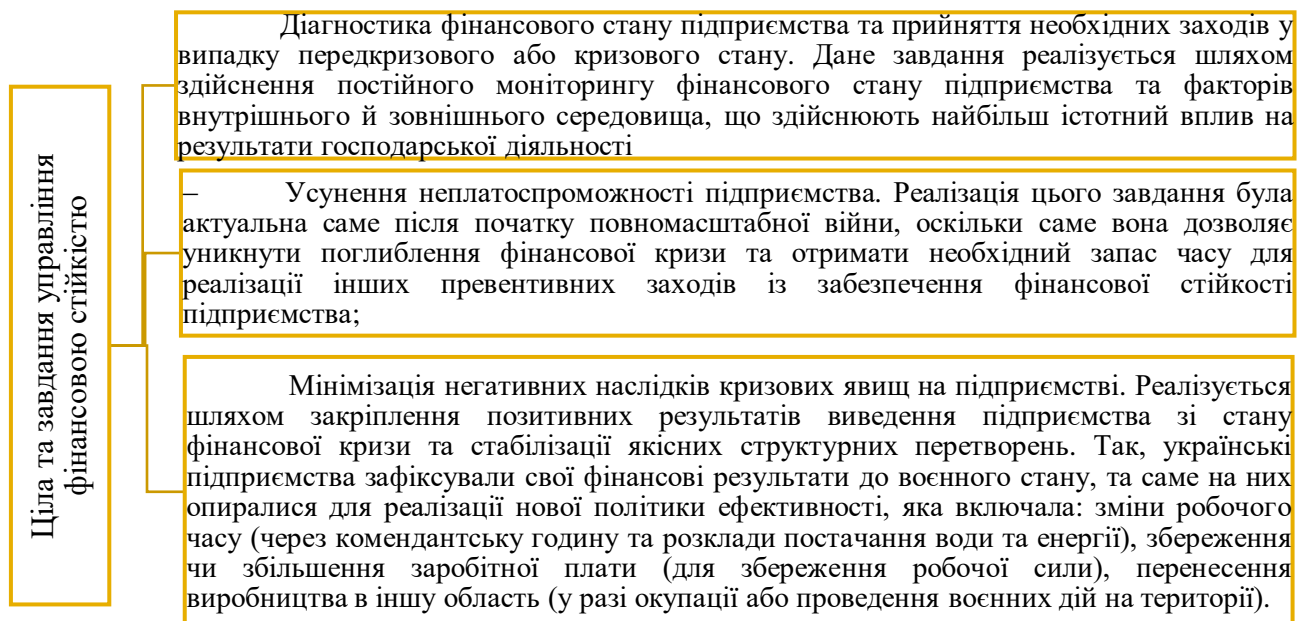

Рисунок 1.3 – Цілі та завдання управління фінансовою стійкістю

Джерело: побудовано автором на основі (Щетиніна та Якімова, 2020; Бабенко та ін., 2022)

Отже, фінансова стійкість підприємства є ключовою характеристикою його фінансового стану, яка формується в ході виробничої та фінансово-інвестиційної діяльності. Аналіз чинників внутрішнього та зовнішнього середовища, що впливають на фінансову стійкість підприємства, дозволяє оцінити рівень фінансового ризику, пов'язаного зі структурою джерел капіталу, і визначити стабільність фінансової бази розвитку підприємства на майбутнє. Для досягнення необхідного рівня фінансової стійкості важливим є ефективний механізм управління, який базується на цілісній системі рівнів, засобів забезпечення, методів та інструментів прийняття і реалізації рішень, спрямованих на досягнення та підтримку оптимального рівня фінансової стійкості з точки зору керівництва та фінансових працівників підприємства. (Щетиніна та Якімова, 2020).

1.2 Система управління фінансовою стійкістю підприємства

Для забезпечення ефективного існування, підприємство повинна завчасно зосередити свої сили в управлінні фінансової стійкості. Якісно побудоване управління допоможе підприємству не тільки уникнути впливу сучасних чинників (рис. 1.2), а й допоможе своєчасно призвести до впровадження антикризових заходів у разі передкризового чи кризового стану підприємства. Система управління фінансової стійкості може умовно складатися з декількох етапів: підготовчий, аналітичний, етапи прийняття та управління.

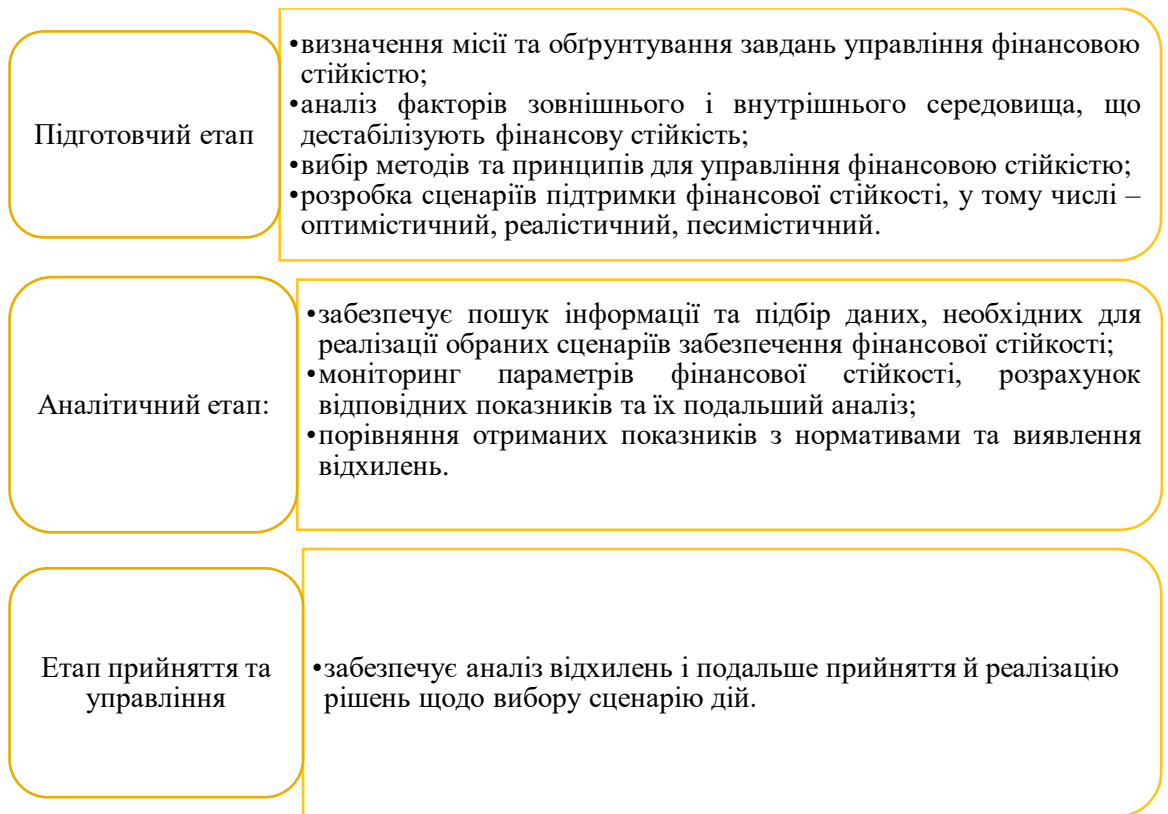

Рисунок 1.4 – Система управління фінансової стійкості

Джерело: побудовано автором на основі (Щетиніна та Якімова, 2020)

Проведення моніторингу фінансової стійкості компанії повинен передбачати оптимістичні, реалістичні та песимістичні сценарії розвитку ринкової ситуації. Це буде відповідати певному типу фінансової стійкості підприємства: абсолютна, нормальна, нестійка або кризова стійкість.

1) Абсолютна стійкість фінансового стану компанії характеризується тим, що обсяг запасів і затрат є меншим за суму власного оборотного капіталу та банківських кредитів. Коефіцієнт забезпеченості запасів і затрат джерелами фінансування перевищує одиницю. Резерви та витрати, пов'язані з фінансовою стійкістю, повністю покриваються за рахунок обігу капіталу. Підприємство не залежить від кредитних ресурсів. (Трач та Шведа, 2018).

Рисунок 1.5 – Типи фінансової стійкості підприємства.

Джерело: побудовано автором на основі (Щетиніна та Якімова, 2020; Козлова, 2017)

2) Нормальна стійкість характеризується тим, що коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат джерелами фінансових засобів дорівнює одиниці. Це означає, що фінансова стійкість вважається нормальною (допустимою), якщо сума короткострокових кредитів і позичкових коштів, залучених для формування запасів і затрат, не перевищує загальну вартість виробничих запасів і готової продукції. Якщо ці умови не виконуються, фінансова стійкість стає нестійкою, що призводить до погіршення фінансового стану компанії. (Трач та Шведа, 2018).

3) Нестійкий або передкризовий фінансовий стан характеризується порушенням платіжного балансу, але зберігається можливість відновити рівновагу між платіжними засобами та зобов'язаннями шляхом залучення тимчасово вільних ресурсів підприємства. Фінансова стійкість вважається допустимою, якщо розмір короткострокових кредитів і позичкових коштів для формування запасів і витрат не перевищує загальну вартість виробничих запасів і готової продукції. Якщо ці умови не виконуються, підприємство наближається до кризового фінансового стану (Трач та Шведа, 2018).

4) Кризовий фінансовий стан підприємства характеризується тим, що компанія перебуває на межі банкрутства або є банкрутом. У такій ситуації рівновага платіжного балансу досягається за рахунок прострочених платежів по заробітній платі, банківських кредитах, постачальниках та бюджетних

зобов'язаннях (Трач та Шведа, 2018). В умовах кризи керівництву підприємства необхідно терміново виявити причини такого фінансового стану і розробити та впровадити заходи для його відновлення.

1.3 Показники фінансової стійкості та методика їх розрахунку

Фінансова стійкість означає здатність підприємства забезпечувати стійкий режим функціонування за ключовими фінансово-економічними показниками, що є надзвичайно важливим у сучасних умовах. У класичній практиці фінансового аналізу для визначення рівня фінансової стійкості підприємства застосовують чотири основні методи:

1) розрахунок абсолютних показників фінансової стійкості компанії (табл. Г.1)

Оснoву аналізу абсолютних показників фінансової стійкості становить оцінка надміру або дефіциту джерел для формування матеріально-виробничих запасів. Це визначається шляхом порівняння обсягу запасів і витрат з нормативами доступних ресурсів для їх утримання. (Нагайчук та Ковальчук, 2017).

2) розрахунок фінансових коефіцієнтів (відносних показників) (табл. Г.2). «В процесі оцінки фінансової стійкості традиційно використовується до двох десятків показників. Серед коефіцієнтів фінансової стійкості найбільш вживаними є коефіцієнти автономії, фінансової залежності, фінансового ризику, маневреності власного капіталу, структури покриття довгострокових вкладень, довгострокового залучення коштів, фінансової незалежності капіталізованих джерел» (Чемчикаленко, 2019).

3) розрахунок комплексного показника: характеризує стан і структуру активів компанії та забезпеченість їх джерелами покриття (табл.Г.3.). Інтегральний підхід може бути корисним на практиці, особливо в умовах кризового стану економічної системи, коли старі бізнес-зв'язки підприємства

порушені, і відбувається процес налагодження нових зв'язків з зацікавленими партнерами, які цікавляться забезпеченням достатньої фінансової стійкості.

4) визначення типу фінансової стійкості компанії з використанням агрегатного підходу. Такий метод є доповненням до наведених вище абсолютних показників (табл 1.2). та полягає у визначенні достатності чи недостатності коштів для формування запасів підприємства (Козлова, 2017).

Таблиця 1.2 – Показники за типами фінансової стійкості

Показник	Тип фінансової стійкості			
	абсолютна	нормальна	нестійка	кризова
$\Delta \text{ВОК}$	$\Delta \text{ВОК} \geq 0$	$\Delta \text{ВОК} < 0$	$\Delta \text{ВОК} < 0$	$\Delta \text{ВОК} < 0$
$\Delta \text{ВДД}$	$\Delta \text{ВДД} \geq 0$	$\Delta \text{ВДД} < 0$	$\Delta \text{ВДД} < 0$	$\Delta \text{ВДД} < 0$
$\Delta \text{ЗД}$	$\Delta \text{ЗД} \geq 0$	$\Delta \text{ЗД} \geq 0$	$\Delta \text{ЗД} \geq 0$	$\Delta \text{ЗД} < 0$
$S(\Phi)$	(1;1;1)	(0;1;1)	(0;0;1)	(0;0;0)

Джерело: складено автором на основі (Козлова, 2017)

Після виконання розрахунків табл.1.2 підприємство може бути охарактеризоване одним із чотирьох типів фінансової стійкості, а саме абсолютний, нормальний, нестійкий та кризовий.

Аналізуючи табл. 1.2, можна дійти висновків, що трьома показниками наявності джерел формування запасів відповідають три показники забезпечення запасів джерелами формування (Козлова, 2017):

Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів:

$$\Delta \text{ВОК} = \text{ВОК} - \text{З} \quad (1.1)$$

Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів і довгострокових джерел формування запасів:

$$\Delta \text{ВДД} = \text{ВДД} - \text{З} \quad (1.2)$$

Надлишок (+) або нестача (-) загальної величини основних джерел формування запасів:

$$\Delta ЗД = ЗД - З \quad (1.3)$$

За допомогою цих показників визначають трикомпонентний показник фінансової стійкості підприємства:

$S(\Phi) = 1$, якщо, $\Delta ВОК > 0$ та/або $\Delta ВДД > 0$ та/або $\Delta ЗД > 0$;

$S(\Phi) = 0$, якщо $\Delta ВОК < 0$ та/або $\Delta ВДД < 0$ та/або $\Delta ЗД < 0$.

Отже, на сьогоднішній день система оцінки фінансової стійкості підприємства базується на розрахунку абсолютних, відносних та комплексних показників, а також визначенні типу стійкості підприємства. Головною проблемою сучасної системи оцінки фінансової стійкості є її перевантаженість дублюючими показниками та фокус на кількісній оцінці поточного стану економічної системи. Однак наявність обширних даних також дозволяє здійснити повний та точний аналіз фінансової стійкості будь-якого підприємства.

2 ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПРАТ «ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ФІРМИ «ДАРНИЦЯ»

2.1 Характеристика фінансового стану ПрАТ «Фармацевтичної фірми «Дарниця»

ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» – один з найбільших українських виробників готових лікарських продуктів. Сьогодні Дарниця у фармацевтичній сфері України зосереджується на стоматологічній та спеціалізованій медичній практиці, імпорті лікарських засобів, продажі медичних виробів та оптовій торгівлі фармацевтичними товарами. Основні економічні показники відображають обсяги виробництва, наявність виробничих засобів та робочу силу, а також показники ефективності його діяльності. Перше, що потрібно проаналізувати в економічній діяльності підприємства, що дає змогу ефективно триматися у рейтингу лідерів фармацевтичних компаній України – ключові статі про фінансовий стан за допомогою «Звіт про фінансові результати» (табл. А.1) (табл. 2.1).

На період 2019-2023 рр компанії «Дарниця» припало багато випробувань: Коронавірус-2019, що супроводила велику епідемію по усьому світу, а також з 24.02.2022 підприємство відчуло на собі наслідки настання повномасштабної війни. Загалом, ключові фінансові показники підприємства мають оптимістичні результати (табл. 2.1), не дивлячись на складний для компанії період. Аналізуючи необоротні активи підприємства, бачимо що за аналізований період спостерігається зростаюча тенденція. Кількість та частка НА збільшилась з 2019 по 2023 роки на 136% та на 24% відповідно, що говорить про забезпеченість НА підприємства. Оборотні активи також мають тенденцію до зростання, хоча їх частка в балансі підприємства з 2021 року має тенденцію до зменшення, через збільшення НА. ВК підприємства зростає також з кожним роком, хоча його частка в балансі не має чіткої тенденції через збільшення КЗ підприємства починаючи з 2021. Загалом, можемо сказати, що компанія робить усе, для збереження своєї фінансової стійкості.

Таблиця 2.1 – Ключові статті звіту про фінансовий стан ПрАТ «Дарниця» в період з 2019 – 2023 рр., тис. грн.

Стаття	Рік					Відхилення	
	2019	2020	2021	2022	2023	+/-	%
Активи							
НА	1063735	1346902	1514308	1977194	2512494	1448759	136%
НА,%	31%	31%	31%	37%	38%	0,07392	24%
ОА	2387431	2959953	3368288	3434879	4062231	1674800	70%
ОА,%	69%	69%	69%	63%	62%	-0,0739	-11%
Баланс	3451166	4306855	4882596	5412073	6574725	3123559	91%
Пасиви							
ВК	1759996	2573720	2583486	3158239	4553741	2793745	159%
ВК,%	51%	60%	53%	58%	69%	0,18264	36%
ДЗ	1404489	1374133	1723386	1458866	1190078	-214411	-15%
ДЗ,%	41%	32%	35%	27%	18%	-0,226	-56%
КЗ	286681	359002	575724	794968	830906	544225	190%
КЗ,%	8%	8%	12%	15%	13%	0,04331	52%
Баланс	3451166	4306855	4882596	5412073	6574725	3123559	91%

Примітка: НА – необоротні активи; ОА – оборотні активи; ВК – власний капітал; ДЗ – довгострокові зобов'язання; КЗ – короткострокові зобов'язання

Джерело: створено автором

Графічне зображення табл. 2.1 можемо побачити на рис. 2.1 та рис.2.2.

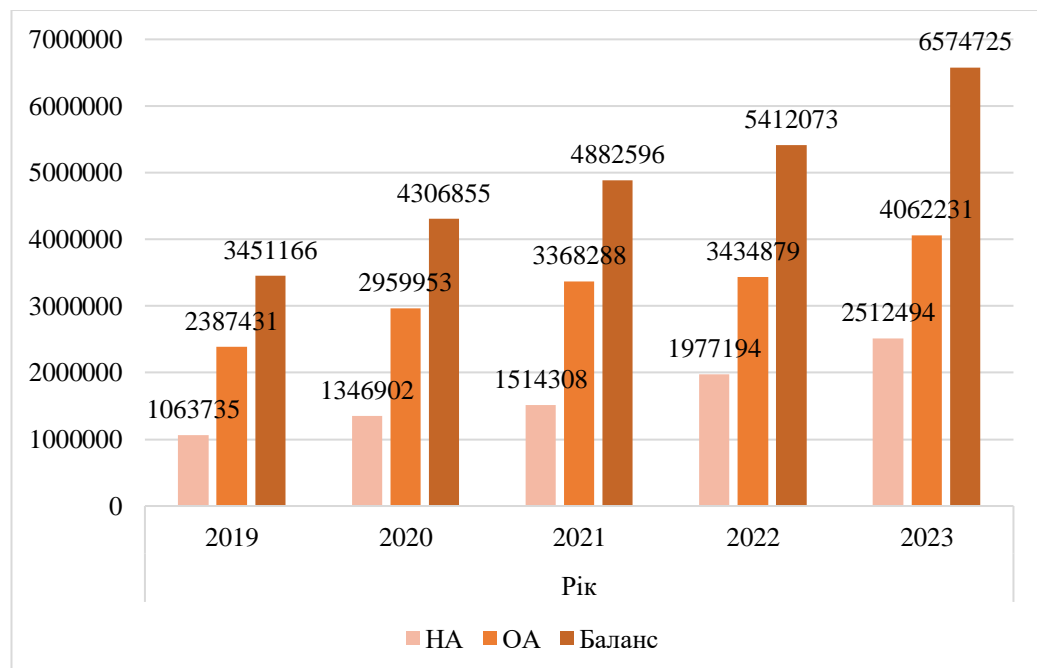

Рисунок 2.1 – Ключові статті активів ПрАТ «Дарниця», тис. грн.

Джерело: побудовано автором

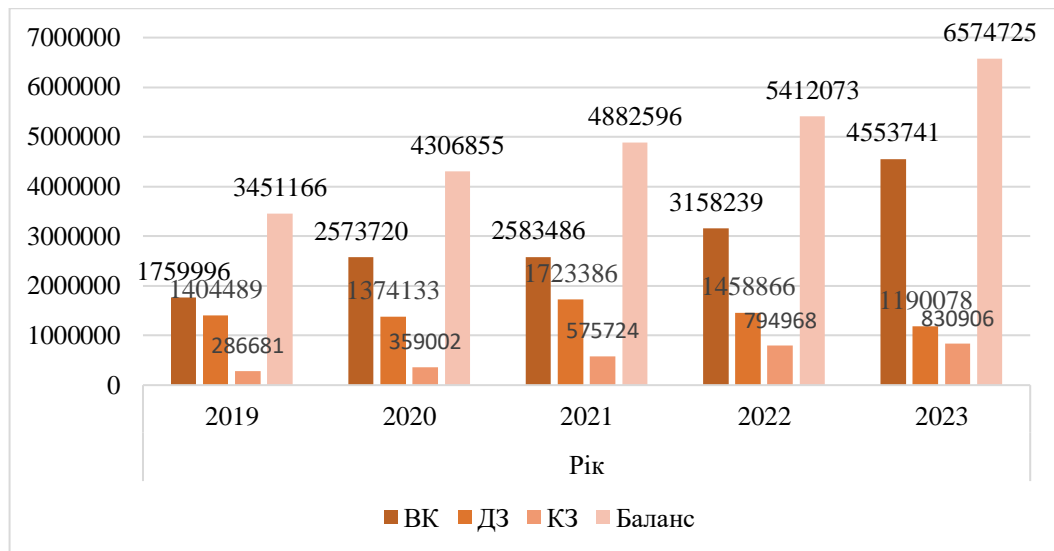

Рисунок 2.2 – Ключові статті пасивів ПрАТ «Дарниця», тис. грн.

Джерело: побудовано автором

Для більш детального аналізу фінансового стану підприємства доцільно проводити коефіцієнтний аналіз, що досліджує майновий стан підприємства, його ділову активність, ліквідні та рентабельність. Формули для проведення розрахунків коефіцієнтів фінансового стану підприємства зазначені у табл. В.1. Показники майнового стану дозволяють описати структуру та склад капіталу підприємства в різних періодах часу, включаючи основний та оборотний капітал (рис.2.3).

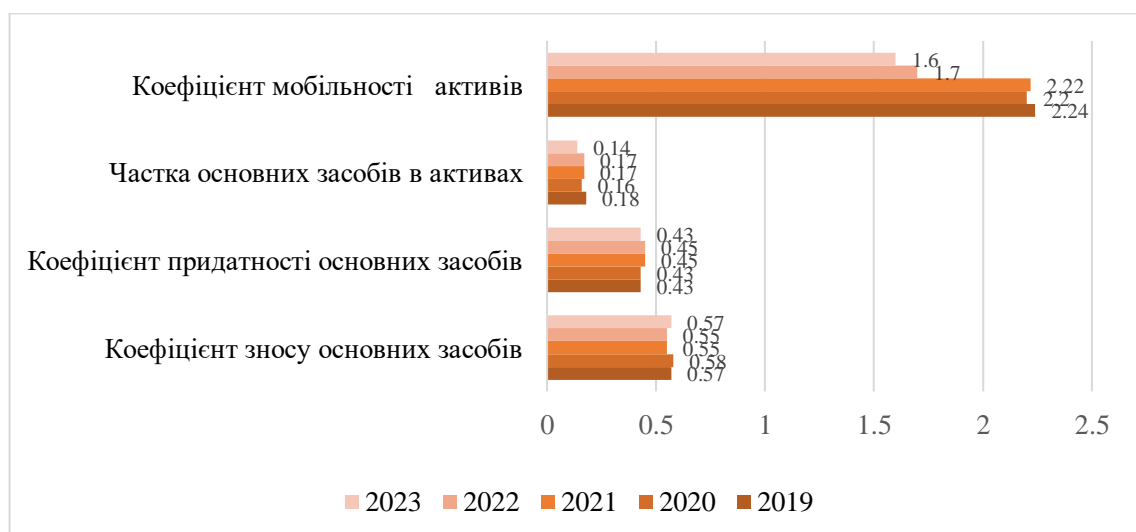

Рисунок 2.3 – Показники майнового стану ПрАТ «Дарниця»

Джерело: побудовано автором

Коефіцієнт зносу основних засобів згідно рис. 2.3, більше 50%, тому більшість основних засобів вважаються зношеним, що є незадовільним для підприємства, оскільки зменшення значення показника свідчить про інтенсифікацію процесів оновлення необоротних виробничих активів, що підвищує конкурентоспроможність підприємства. Згідно аналізу рис.2.3, тенденція компанії «Дарниця» є нестабільною. Коефіцієнт придатності становить менше 50% на період 2019 – 2023 рр., що не відповідає нормативному значенню. Значення коефіцієнту вказує на вік основних засобів: чим вище коефіцієнт, тим більш нові основні засоби. Отже, основні засоби підприємства вже досить застарілі.

Частка основних засобів підприємства має тенденцію до зниження (на 22% у порівнянні з 2019 роком). Згідно фінансової звітності ПрАТ «Дарниця» (табл. А.1; табл. Б.1), з 2020 року спостерігається невелике збільшення основних засобів, але стрімке збільшення валюти балансу за рахунок довгострокових фінансових інвестицій та інших необоротних активів. Коефіцієнт мобільності має тенденцію також до зниження, що свідчить про те, що компанія має меншу спроможність змінювати структуру активів за умов невизначеності. Наступним важливим показником в аналізі фінансового стану підприємства є показники рентабельності.

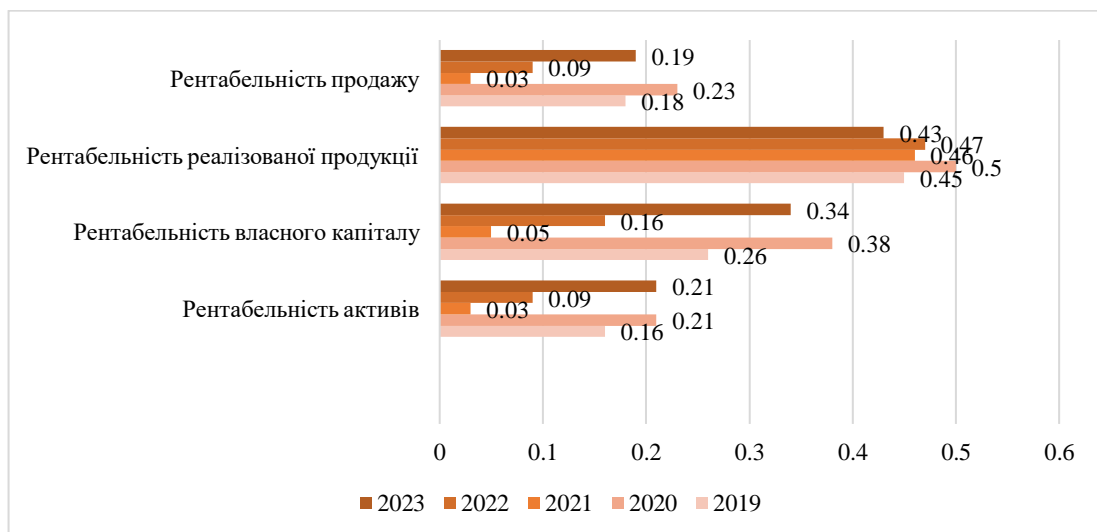

Рисунок 2.4 – Показники рентабельності ПрАТ «Дарниця»

Джерело: побудовано автором

Згідно рис. 2.4, показники рентабельності підприємства за аналізований період мають не стійку тенденцію, що пояснюється складною економічною ситуацією країни.

Так, на період 2020 року, рентабельність продукції збільшилося на 5% у порівнянні з 2019, що свідчить про збільшення прибутку на 1 одиницю продукції. З 2021 року спостерігається не чітка тенденцію даного показника, що свідчить про збільшення витрат на 1 одиницю продукції.

Рентабельність активів є одним із найважливіших показників рентабельності, оскільки показує ефективність використання активів компанії для генерації прибутку. Зокрема, у 2021 по 2022 роки цей показник становив тільки 3% та 9% відповідно, що свідчить про втрату виробничої ефективності підприємства. Але, у 2023 році компанія збільшила свої потужності та повернула цей показник до 21%, як це було у 2020 році.

Показник рентабельності власного капіталу та рентабельність продажу також має не чітку тенденцію у 2021-2022 роки. Але, так як у 2023 р. цей показник становив 34% та 19% відповідно, то це свідчить про повернення ефективності виробництва на підприємства та ефективний вклад коштів у діяльність «Дарниця».

Також, важливим показником аналізу фінансового стану підприємства є ліквідність балансу. Інформація щодо ліквідності та платоспроможності підприємства є корисною для прогнозування спроможності підприємства вчасно виконувати фінансові зобов'язання.

Зменшення ліквідності підприємства в динаміці свідчить про погіршення ситуації із забезпеченістю оборотними засобами. Згідно аналізу рис. 2.5, показники ліквідності за період 2018 – 2020 роки є додатними та відповідають нормативним значенням. Але, з 2021 роки присутнє значне зниження показників, що може свідчити про майбутні проблеми компанії з платоспроможністю, що може нести серйозні наслідки: зниження довіри інвесторів та партнерів, втрати постачальників та ризик банкрутства.

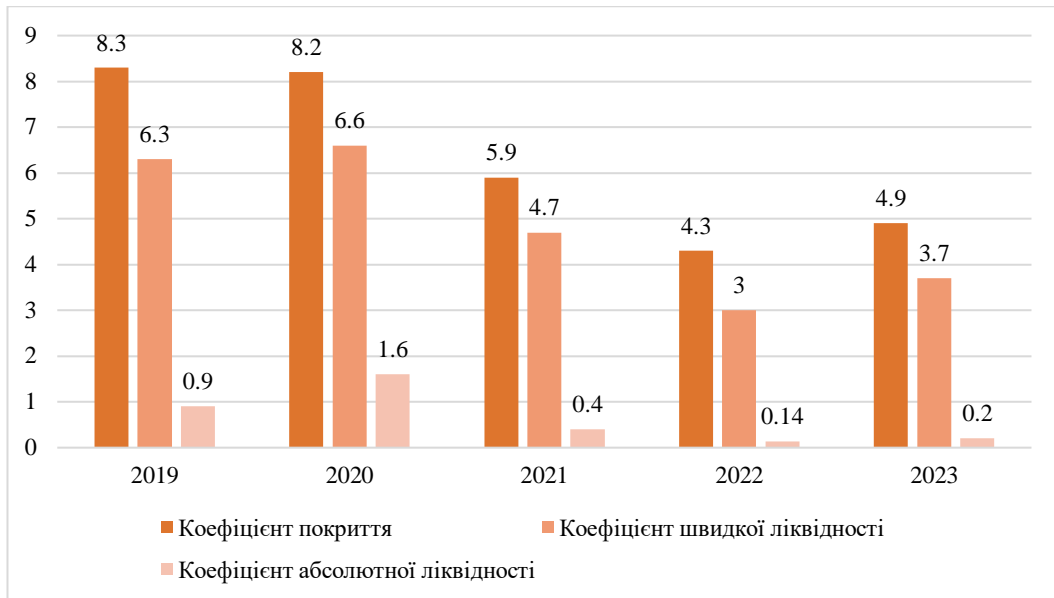

Рисунок 2.5 – Показники ліквідності ПрАТ «Дарниця»

Джерело: побудовано автором

Завершальним, але не менш важливим етапом аналізу фінансового стану підприємства «Дарниця» є аналіз показників його ділової активності (табл. 2.2). Згідно табл. 2.2, коефіцієнт оборотності активів на «Дарниця» має стабільну тенденцію до зростання. Так, на 2023 рік, цей показник зріс на 33% відповідно до 2019 року. Враховуючи це, можна стверджувати, що така динаміка свідчить про наявність ефективного використання активів на досліджуваному підприємстві.

Також важливо аналізувати стан дебіторської та кредиторської заборгованостей для оцінки ділової активності підприємств. Розмір дебіторської заборгованості залежить від умов, які підприємство надає своїм клієнтам для розрахунків. Зміна цих умов може мати як позитивні, так і негативні наслідки. З позитивних сторін можна відзначити зростання обсягу продажів та прибутку, а негативними наслідками можуть бути нестача оборотних коштів, уповільнення оборотності капіталу та збільшення кількості безнадійних боргів. Так, коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості на ПрАТ «Дарниця» має нечітку тенденцію. З 2019 по 2021 року тенденція йде на зниження, але з 2021 по 2023 тенденція є зростаючою.

Таблиця 2.2 – Показники ділової активності ПрАТ «Дарниця» в період з 2019 – 2023 рр.

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	Відхилення	
						+/-	%
Коефіцієнт оборотності активів	0,87	0,93	0,96	1,00	1,16	0,29	33%
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	2,41	2,15	2,05	2,21	2,69	0,28	12%
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	8,48	5,61	4,22	3,97	4,34	-4,14	-49%
Строк погашення дебітор. заборгованості, днів	152	170	178	165	136	-16	-11%
Строк погашення кредитор. заборгованості, днів	43	65	87	92	84	41	95%
Коефіцієнт оборотності запасів	5,95	6,25	7,03	6,13	6,94	0,99	17%
Строк оборотності матеріальних запасів, днів	61	58	52	60	53	-8	-13%
Фондовіддача	5,35	5,48	5,72	5,89	7,41	2,06	39%
Строк оборотності основних засобів	68	67	64	62	49	-19	-28%
Коефіцієнт оборотності капіталу	1,41	1,67	1,71	1,79	1,79	0,38	27%
Операційний цикл, днів	213	228	230	225	185	-28	-13%
Фінансовий цикл, днів	170	163	143	133	101	-69	-41%

Джерело: створено автором

Ситуація з коефіцієнтом кредиторської заборгованості інша. Її тенденція йде повністю на спадання. Зменшення значення коефіцієнта у 2023 році на 49% у порівнянні з 2019 свідчить про сильне зменшення швидкості погашення заборгованості підприємством. При цьому термін повернення боргів на ПрАТ «Дарниця» має також нестабільну тенденцію. Так у 2018 р термін заборгованості становив 43 дні, у 2019 р. підприємство могло повернути свої борги за 65 дні, а в 2023 р. термін погашення становив 84 днів.

Якщо аналізувати показник оборотності власного капіталу, то це показник ділової активності, який демонструє ефективність управління власним капіталом компанії. Так, на ПрАТ «Дарниця» спостерігається збільшення коефіцієнта оборотності власного капіталу та зменшення терміну його обертання, що є позитивним для ділової активності підприємства.

Операційний цикл показує, скільки часу необхідно для виробництва, продажу та оплати продукції. У 2019 – 2022 рр на підприємстві збільшується значення операційного циклу. Внаслідок цього, у майбутньому може виникнути зростання потреби в додаткових грошових коштах, і, як наслідок, фінансові ускладнення, що є негативним для аналізованого підприємства. Але у 2023 році спостерігається зниження даного показника, що може свідчити про збільшення ефективності на підприємстві та зниження потреб в додаткових коштах.

Чим вище значення фінансового циклу, тим вище на підприємстві потреба у грошових коштах для придбання оборотних засобів. ПрАТ «Дарниця» має тенденцію до зниження значення фінансового циклу, що свідчить про зменшення потреби у залучених коштах.

Отже, проведений аналіз фінансового стану ПрАТ «Дарниця», свідчить, що навіть під впливом складних економічних умов, підприємство має відносно позитивні результати аналізу. Єдиним недоліком на сьогодні є застаріле обладнання, а також розрахунки з дебіторською заборгованістю на підприємстві.

2.2 Аналіз показників фінансової стійкості підприємства

Найбільш повно фінансова стійкість ПрАТ "Дарниця" може бути виявлена через аналіз балансу, зокрема, рівновагу між активами та пасивами (табл. А.1). Оцінка фінансової стійкості підприємства базується на цій фінансовій рівновазі. На підприємстві триває постійне формування запасів товарно-матеріальних цінностей, і для цього використовуються як власні, так і залучені кошти. Шляхом аналізу відповідності або невідповідності між запасами та витратами визначаються абсолютні показники фінансової стійкості.

Таблиця 2.3 – Визначення типу фінансової стійкості підприємства за період 2019 – 2023 рр., тис. грн

Показник	Рік				
	2019	2020	2021	2022	2023
Валюта балансу	3451166	4306855	4882596	5412073	6574725
Власний капітал	1759996	2573720	2583486	3158239	4553741
Оборотні активи	2387431	2959953	3368288	3434879	4062231
Необоротні активи	1063735	1346902	1514308	1977194	2512494
Власні оборотні кошти	696261	1226818	1069178	1181045	2041247
Довгострокові зобов'язання	1404489	1374133	1723386	1458866	1190078
Наявність власних і довгострокових джерел покриття запасів і витрат	2100750	2600951	2792564	2639911	3231325
Короткострокові кредити банків	0	0	0	0	0
Загальний розмір основних джерел покриття запасів і витрат	2100750	2600951	2792564	2639911	3231325
Запаси і витрати	581168	575593	676194	1036078	974022
Надлишок або нестача власних оборотних коштів	115093	651225	392984	144967	1067225
Надлишок або нестача власних коштів і довгострокових кредитів	1519582	2025358	2116370	1603833	2257303
Надлишок або нестача основних джерел покриття запасів і витрат	1519582	2025358	2116370	1603833	2257303
Тип фінансової стійкості	M = (1;1;1)	M = (1;1;1)	M = (1;1;1)	M = (1;1;1)	M = (1;1;1)

Джерело: створено автором

Згідно табл.2.3, підприємство за 2019 - 2023 рр мала такі результати:

$$\Delta \text{ВОК} > 0$$

$$\Delta \text{ВДД} > 0$$

$$\Delta \text{ЗД} > 0$$

За отриманими даними, компанія демонструє абсолютний тип фінансової стійкості. Це означає, що всі запаси компанії фінансуються за рахунок її власних оборотних коштів, тобто вона не потребує залучення зовнішніх кредиторів для здійснення поточної діяльності. Аналіз відносних коефіцієнтів фінансової стійкості компанії «Дарниця» вказує на рівень фінансових ризиків та їх залежності від позикового капіталу (табл.2.4).

Таблиця 2.4 – Оцінка рівня фінансової стійкості підприємства за період 2019 – 2023 рр.

Показник	Рік					Відхилення	
	2019	2020	2021	2022	2023	+/-	%
Коефіцієнт автономії	0,51	0,60	0,53	0,58	0,69	0,18	35%
Коефіцієнт співвідношення власних та залучених коштів	1,04	1,49	1,12	1,40	2,25	1,21	116%
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,92	0,92	0,88	0,85	0,87	-0,05	-5%
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	1,19	1,02	1,08	0,84	0,71	-0,48	-40%
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0,88	0,88	0,83	0,77	0,80	-0,08	-9%

Джерело: створено автором

Аналіз табл. 2.4 показав такі результати:

- Коефіцієнт автономії підприємства за період 2019 – 2023 рр. роки більше 0,5, що свідчить нормальну питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність.
- Коефіцієнт фінансової залежності за період 2019 – 2022 рр. становив менше 2. Це свідчить про незначну частку позикових грошей у фінансуванні підприємстві і є нормальним. Але у 2023 році спостерігається збільшення потреби у позикових коштах, та показник становить 2,25. Так, в 2022 рік на кожен гривню власних коштів припадає 1,40 гривні фінансових ресурсів, то на 2023 – 2,25 гривні.
- Коефіцієнт фінансової стійкості підприємства за період 2019 – 2023 рр становить в нормах 0,85-0,92. І хоча даний показник не відповідає нормативному значенню, вважається що результати характеризують відносно нормальну здатність підприємства розраховуватися за своїми зобов'язаннями за рахунок власного капіталу.
- Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами за період 2019 – 2023 рр. більший за 0,1, що свідчить про наявність власних

оборотних коштів, необхідних для забезпечення фінансової стабільності підприємства та незалежності від позикових коштів.

- Коефіцієнт маневреності за період 2019 – 2023 рр. більший 0, що показує, яка частина власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності, а яка є капіталізованою. Тенденція даного показника є спадаючою.

Графічне зображення табл. 2.4 бачимо на рис.2.6.

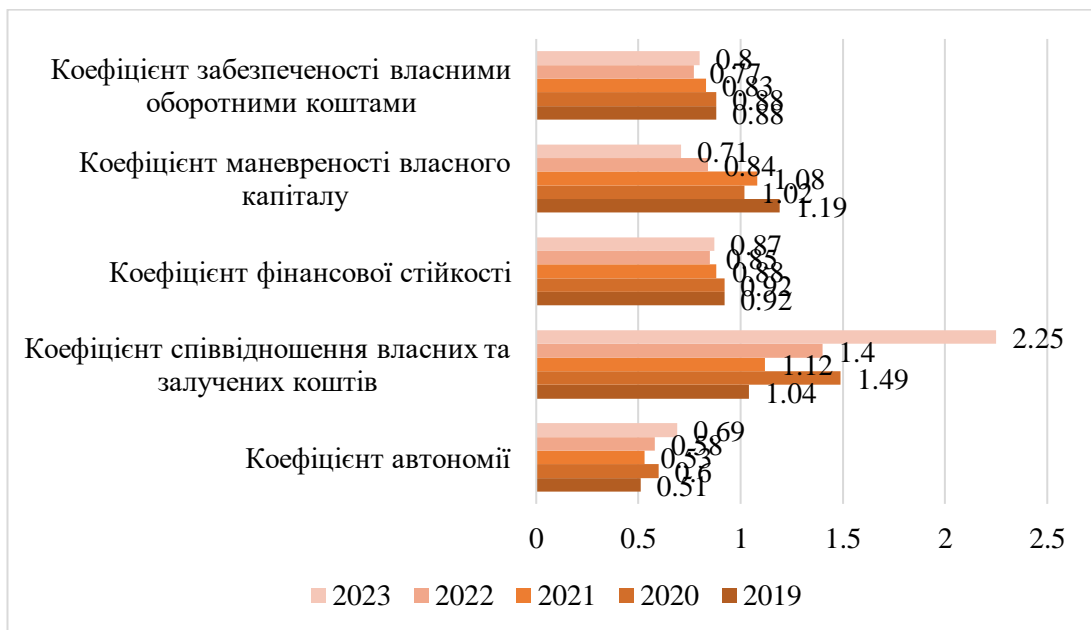

Рисунок 2.6 – Оцінка рівня фінансової стійкості підприємства за період 2019 – 2023 рр.

Джерело: побудовано автором

В цілому, складно зробити остаточний висновок щодо фінансового стану підприємства, використовуючи відносні показники, оскільки загальна картина за ними є досить різноманітною. Деякі значення показників відповідають стандартним вимогам, тоді як інші вказують на нестабільність ситуації, що ускладнює точне оцінювання фінансового стану компанії «Дарниця».

Для більш ретельного аналізу фінансового стану підприємства варто використовувати також більшу методичку аналізу відносних показників

фінансової стійкості (табл. Г.4). Ця методика передбачає присвоєння кожному коефіцієнту відповідного балу в залежності від того, наскільки він відхиляється від нормативного значення. Стан показників фінансової стійкості ПрАТ «Дарниця» за допомогою бального методу представлено в таблиці 2.5..

Таблиця 2.5 – Оцінка показників фінансової стійкості за бальним методом

Показник	2019		2020		2021		2022		2023	
	Значення	Бал	Значення	Бал	Значення	Бал	Значення	Бал	Значення	Бал
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,9	20	1,6	20	0,4	16	0,14	4	0,2	8
Коефіцієнт швидкої ліквідності	6,3	18	6,6	18	4,7	18	3,0	18	3,7	18
Коефіцієнт поточної ліквідності	8,3	16,5	8,2	16,5	5,9	16,5	4,3	16,5	4,9	16,5
Коефіцієнт автономії	0,51	9,4	0,60	17	0,53	11,4	0,58	15,2	0,69	17
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами	0,88	15	0,88	15	0,83	15	0,77	15	0,80	15
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,92	11	0,92	11	0,88	8,5	0,85	8,5	0,87	8,5
Всього балів	–	89,9	–	97,5	–	85,4	–	77,2	–	83
Клас підприємства	Абсолют.	I клас	Абсолют.	I клас	Абсолют.	I клас	Нормал.	II клас	Нормал.	II клас

Джерело: складено автором на основі (Коваль, 2020)

Аналіз відносних показників фінансової стійкості за бальним методом, свідчить про абсолютне становище на підприємстві на період 2019 – 2021 рр, та нормальним з 2022 – 2023 рр. Отже, у важкий для України економічний час, навіть за умов нормальної фінансової стійкості вважається, що підприємство перебуває у становищі з ефективним виробничим потенціалом та фінансовим станом.

2.3 Шляхи удосконалення управління фінансовою стійкістю «Фармацевтичної фірми «Дарниця» завдяки методу кореляційного прогнозування Excel

Сучасний стан економіки України породжує великі труднощі у забезпеченні абсолютної фінансової стійкості на підприємствах. Щоб подолати хоча б більшість з них та домогтися абсолютної чи нормальної фінансової стійкості, українському суб'єкту господарювання необхідно ефективно використовувати фінансові ресурси. Адже фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів, за якого досягається фінансова незалежність від запозичених коштів, тобто платоспроможність та стабільна продуктивність всього виробничого процесу.

Головною метою підприємства в сучасних умовах є максимізація або збереження прибутковості своїх ресурсів, а також збільшення обсягу виручки та прибутку. Для досягнення цих цілей підприємство має використовувати стратегії, спрямовані на підвищення рентабельності (рис.2.7).

ПрАТ «Дарниця» має позитивні тенденції щодо формування чистого прибутку та накопиченню фінансових ресурсів. Використання фінансових ресурсів відображається в активі підприємства, в частині, де наявна сукупність сформованих грошей. Якщо на виробництві є потреба у збільшенні вартості майна чи рості фінансової потужності, підприємству необхідно правильно розподілити фінансові ресурси, враховуючи оптимальне співвідношення коштів до отримання максимального результату від їх використання.

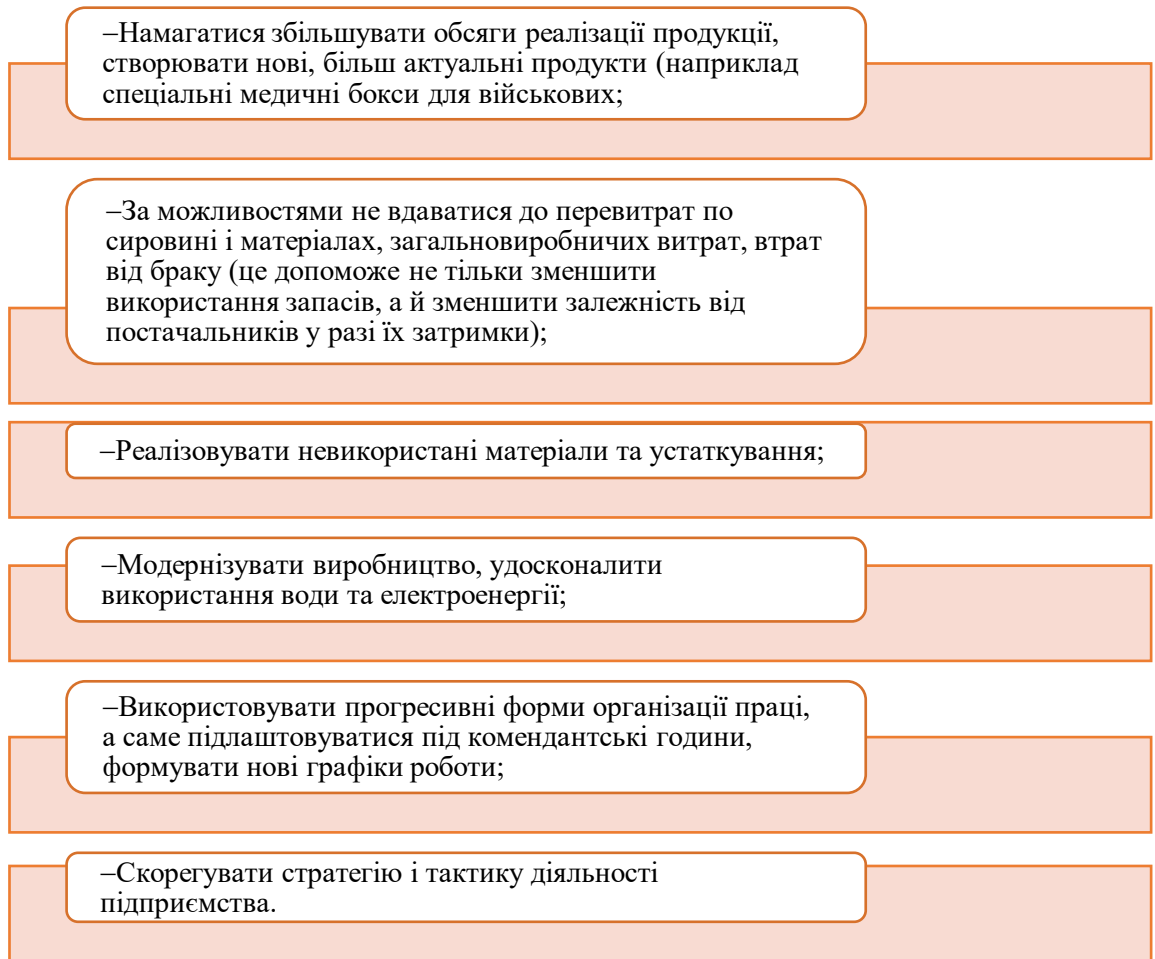

Рисунок 2.7 – Шляхи збереження та збільшення прибутковості капіталу, обсягу виручки та нарощування показників рентабельності

Джерело: побудовано автором

Аналіз фінансового стану підприємства за період 2019-2023 рр, свідчить, що не дивлячись на складні економічні виклики, ПрАТ «Дарниця» змогла зберегти свою фінансову стійкість, а з 2023 року досягнула тих результатів, які мала до повномасштабної війни.

Для широкого аналізу фінансового стану підприємства у зарубіжній практиці низка підходів, серед яких варто виділити систему SWOT-аналізу. Метод SWOT передбачає визначення переваг та недоліків підприємства в контексті його можливостей щодо фінансових ресурсів, а також оцінку впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на їх ефективне використання. Цей аналіз зазвичай представляють у вигляді графіків, які відображають, як окремі

чинники впливають на використання фінансових ресурсів протягом певного періоду часу.

Сильна сторона компанії це репутація (рис.2.8), адже вона досить висока, і завдяки цьому покупці не бояться довіряти підприємству. А репутація, насамперед, сформувалась на основі відгуків споживачів, їхнього задоволення якістю медикаментів, адже компанія робить великий акцент на цьому. Також, фармацевтична фірма «Дарниця» не стоїть на місці, запроваджуючи модернізовані зміни, інновації.

Сильні сторони – «S»	Слабкі сторони – «W»	Можливості – «O»	Загрози – «T»
• великий внутрішній ринок; • низька ціна на вироблену продукцію; • відповідність європейським вимогам до виробництва та якості продукції. • виробництва оригінальних препаратів; • гідна репутація; • висококваліфіковані працівники; • швидке реагування та врахування потреб споживача.	• залежність від імпорту сировини та матеріалів; • застаріле обладнання на виробництві; • вразливість до змін у правовому середовищі	• розширення географії експорту продукції; • розвиток імпортозаміщення на внутрішньому ринку; • виробництво інноваційних біотехнологічних препаратів; • розвиток власного виробництва вакцин та субстанцій для фармацевтичних препаратів; • запровадження нових технологій в виробництві; • впровадження обов'язкового державного медичного страхування;	• висока маркетингова активність виробників імпортованих ліків на українському ринку; • нарощування імпорту фармацевтичної продукції з Китаю та Індії; • цінні регуляторні встановлення мінімальної ціни, нижче рівня рентабельності; • зниження рівня платоспроможності населення. • українські конкурентні компанії, такі як Biopharma, Київський вітамінний завод, Sanofi, Bionorica та інші.

Рисунок 2.8– SWOT-аналіз ПрАТ «Дарниця»

Джерело: побудовано автором

Нестабільна економічна, законодавча та політична ситуація як в нашій країні, так і за кордоном, створюють слабкі сторони та потенційні загрози для підприємства. Оскільки немає чіткої стратегії розвитку України на даний момент, більшість підприємств спрямовані на тимчасове виживання та

підтримку стабільності, замість прийняття довгострокових стратегічних рішень. Така ситуація може призвести до втрати стабільності, неспроможності, банкрутства та інших негативних наслідків у майбутньому.

Отже, в сучасних умовах важливо розробляти такі стратегії (рис. 2.9):

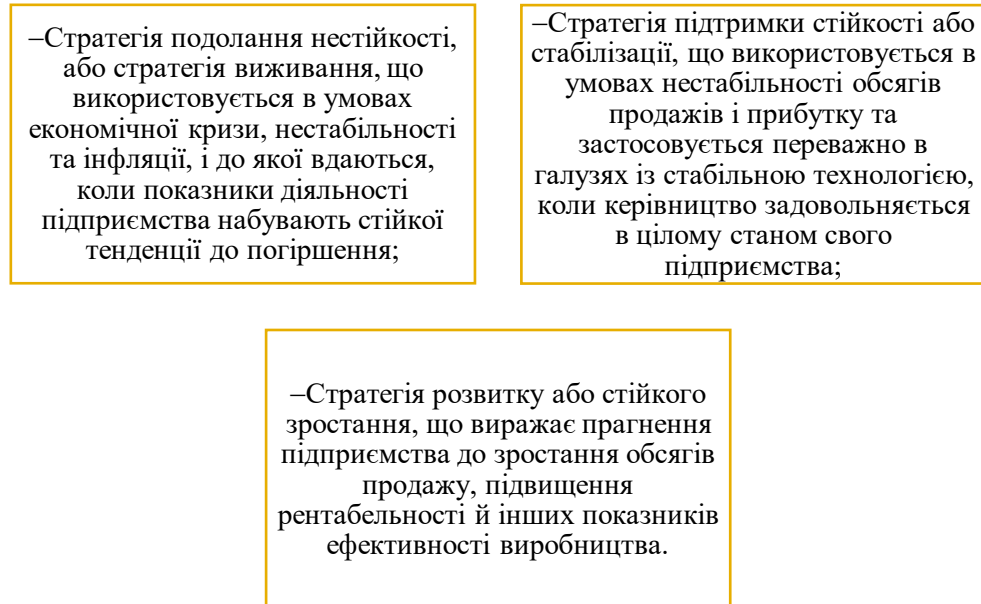

Рисунок 2.9 – Стратегія забезпечення фінансової стійкості та подолання банкрутства

Джерело: побудовано автором на основі (Кравчук та Драганчук, 2010)

При виборі стратегії важливо враховувати наявність власних та залучених коштів у компанії, а також їхню можливість і ефективність використання у поточних економічних умовах. Тому показники фінансової стійкості повинні бути ключовими при розробці стратегії зростання підприємства (Кравчук та Драганчук, 2010). ПрАТ «Дарниця» має позитивні показники фінансового стану, але у сучасних економічних умовах одним із найважливіших завдань будь-якого підприємства повинно бути забезпечення стійкого розвитку, зменшення впливу наслідків негативної економічної ситуації на фінансовий механізм підприємства як у короткостроковій, так і довгостроковій перспективі. Задля цього доцільно використовувати сучасні методи фінансового планування та прогнозування. Нині наука досить далеко просунулася в розробленні технологій прогнозування. Найбільш відомими є

методи лінійного програмування, лінійної регресії, модель експоненціального згладжування та інші. З наявних методів середньострокового прогнозування найбільш прийнятним є метод екстраполяції. Він виражається в плануванні за відсутності загроз з боку конкурентів і надія на те, що розвиток у майбутньому відбуватиметься зі збереженням показників, темпів і пропорцій, досягнутих на момент розробки плану (Кифяк, 2003). Доцільно застосувати метод екстраполяції для аналізу показників, що впливають на фінансову стійкість підприємства. До таких показників належать валюта балансу, власний капітал, оборотні та необоротні активи, а також довгострокові та короткострокові зобов'язання.

Таблиця 2.6 – Результати екстраполяції значень основних показників розрахунку фінансової стійкості підприємства, тис. грн.

Показники	Аналізовані значення				Проектні значення			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Валюта балансу	3451166	4306855	4882596	5412073	6574725	7131184	7866417	8601651
Власний капітал	1759996	2573720	2583486	3158239	4553741	4777439	5394640	6011841
Оборотні активи	2387431	2959953	3368288	3434879	4062231	4389914	4772367	5154819
Необоротні активи	1063735	1346902	1514308	1977194	2512494	2741270	3094051	3446832
Довгострокові зобов'язання	1404489	1374133	1723386	1458866	1190078	1326964	1292555	1258146
Короткострокові зобов'язання	286681	359002	575724	794968	830906	1026781	1179223	1331664

Джерело: складено автором на основі розрахунків Excel

Згідно табл 2.6, визначається, що основна перевага методу екстраполяції полягає в тому, що він базується на цифрових даних, а не на думці експерта. Він характеризується високим ступенем розробленості методичного апарату, відносно нескладним інструментарієм дослідження, швидкістю розрахунків в оперативному режимі часу. Вказаний метод може бути ефективно застосований у прогнозуванні фінансових результатів підприємства, особливо на короткий період. Для складання прогнозу на довгостроковій основі потрібно володіти великою історією даних. Графічне зображення даного дослідження розглянемо на рис 2.10-2.16.

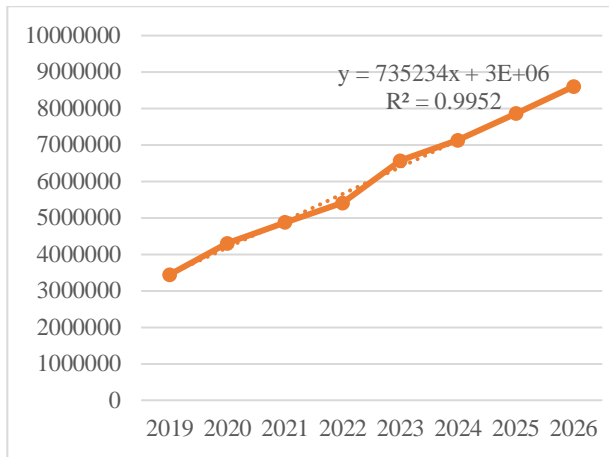

Рис. 2.10 Фактичні і прогнозні рівні валюти балансу

Джерело побудовано автором

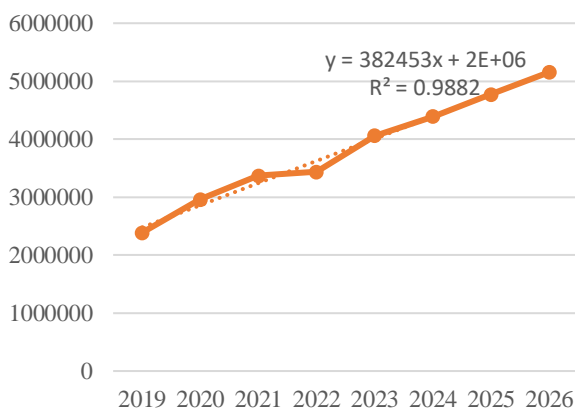

Рис. 2.12 Фактичні і прогнозні рівні оборотних активів

Джерело побудовано автором

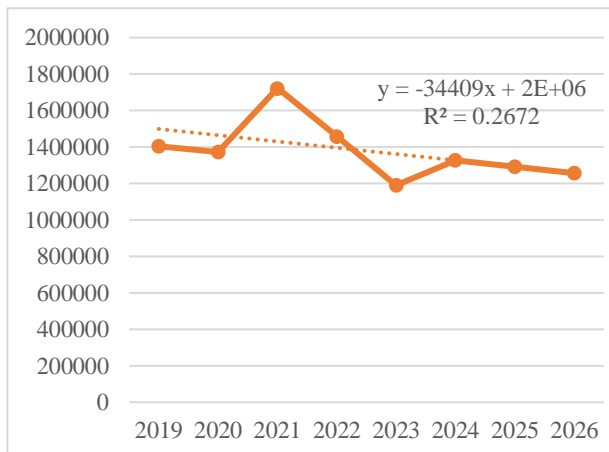

Рис. 2.14 Фактичні і прогнозні рівні довгострокового зобов'язання

Джерело побудовано автором

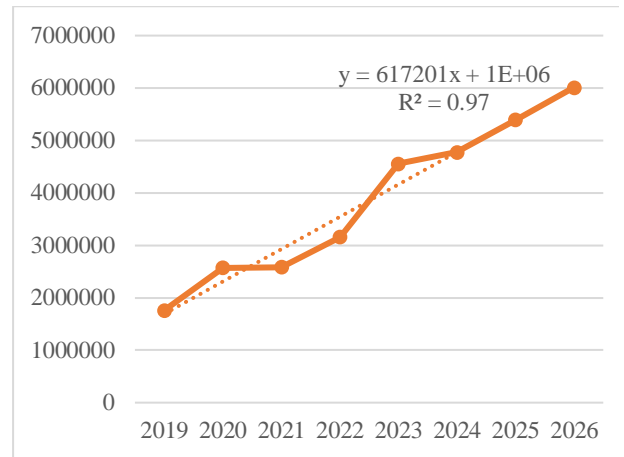

Рис. 2.11 Фактичні і прогнозні рівні власного капіталу

Джерело побудовано автором

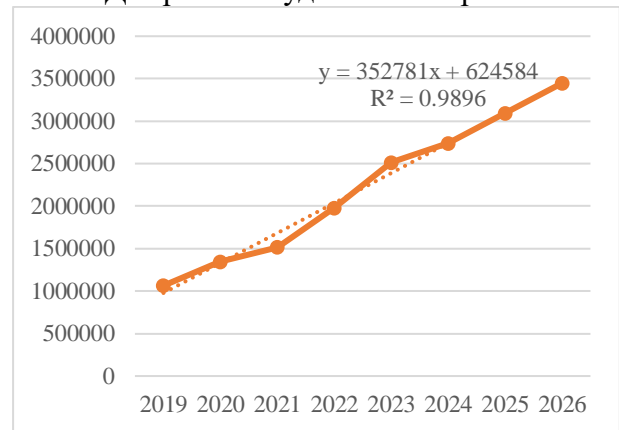

Рис. 2.13 Фактичні і прогнозні рівні необоротних активів

Джерело побудовано автором

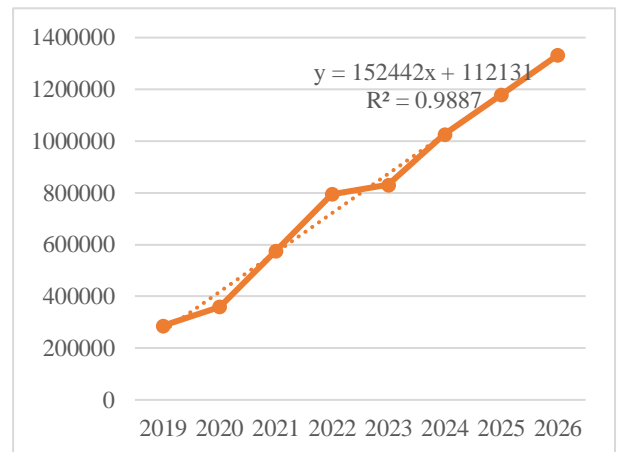

Рис. 2.15 Фактичні і прогнозні рівні короткострокового зобов'язання

Джерело побудовано автором

Із проведених за допомогою статистичного пакету аналізу даних в Excel розрахунків, визначається, що протягом наступних років підприємство буде

прогресувати у своєму фінансово-господарському розвитку. Однак головним недоліком слід вважати те, що припущення, яке приймається при застосуванні рядів динаміки, може бути помилковим – майбутнє насправді може бути не схоже на минуле, через вплив зовнішніх та внутрішніх факторів. Тобто фінансові прогнози не можуть бути виконані з достатньою точністю, бо може відбутися чимало подій, які спричинюють невідповідність між дійсністю і прогнозом. Тому очікувані прогнозні показники можуть вважатися доцільними в разі сталих умов функціонування підприємства. Так через настання повномасштабної війни в Україні не можливо гарантувати дані результати та прогнозувати їх більше ніж 1 рік. За допомогою досліджених показників, прогноуються показники фінансової стійкості на період 2024 – 2026, для виявлення усіх переваг та недоліків ефективної роботи Дарниці. Згідно табл. 2.7, отримані проектні данні свідчать про те, що перше на що потрібно звернути увагу підприємству, це частка залучених коштів у фінансуванні підприємства. Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів на період 2024 – 2026 рр. не відповідає нормативному значенню і в прогнозування має тенденцію до зростання, що є негативним для ефективної діяльності підприємства. Рішенням даної проблеми є доопрацювання в напрямку збільшення обсягу власного капіталу.

Таблиця 2.7 – Прогнозування показників фінансової стійкості

Показник	Рік			Відхилення	
	2024	2025	2026	+, –	%
Коефіцієнт автономії	0,67	0,69	0,70	0,03	4%
Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів	2,03	2,18	2,32	0,29	14%
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,86	0,85	0,85	-0,01	-1%
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами	0,77	0,75	0,74	-0,02	-3%
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,70	0,67	0,64	-0,07	-10%

Джерело: складено автором на основі табл. 2.6

Також, не дивлячись на зростання валюти балансу та власного капіталу, коефіцієнт фінансової стійкості мають тенденцію до зменшення. Це свідчить про зменшення частки власного капіталу в загальній сумі майна підприємства,

і є негативним для діяльності «Дарниця», тому потрібно здійснити заходи, щодо збільшення власного капіталу підприємства, завдяки створенню резервів, здійснення додаткових внесків учасниками приватного акціонерного товариства та інші заходи, що розглянуті в рис. 2.16. Насьогодні, ПрАТ «Дарниця» має абсолютну стійкість у розрізі своєї діяльності, що свідчить про високоефективну діяльність підприємства, але в складних умовах, що перебуває Україна, підприємство повинно не тільки стабільно тримати свій курс розвитку, а й вдосконалювати його орієнтуючись на міжнародну практику. Процес підвищення фінансової стійкості, який може використати «Фармацевтична фірма «Дарниця» можна поділити на кілька заходів (рис. 2.16).

Зменшення витрат
•Збільшення частки власного капіталу та підвищення ефективної діяльності підприємства
Оптимізація величини запасів
•Наявність вільних коштів, прискорення оборотності оборотних активів, можливість проведення додаткових капітальних вкладів, раціональне використання запасів підприємства.
Створення резервів
•Підвищення частки власного капіталу та збільшення частки власного капіталу
Стягнення надмірної дебіторської заборгованості
•Підвищення питомої ваги грошових коштів, прискорення оборотності оборотних активів, зростання забезпеченості власними оборотними активами

Рисунок 2.16 – Заходи підвищення фінансової стійкості підприємства

Джерело: побудовано автором на основі (Домбровська та Горбаченко, 2021; Назарова та Гаврик, 2021)

Отже, згідно проведеного аналізу в компанії «Дарниця» спостерігається ефективна реалізація фінансової стратегії, що за умови систематичного та комплексного виконання допоможе змінити негативну тенденцію зменшення частки власного капіталу. Це забезпечить підприємству достатню фінансову стійкість та мінімізує вплив сучасного складного соціального-економічного стану країни.

ВИСНОВКИ

У роботі було розглянуто декілька підходів до визначення поняття «фінансова стійкість компанії» на основі науково-дослідницьких робіт вітчизняних та іноземних авторів. Визначено, що вкрай актуальною проблемою є відсутність єдиного трактування даного поняття, а також мала база дослідження з питань фінансової стійкості компанії в умовах воєнного стану. Проведений аналіз існуючих дефініцій дозволив визначити фінансову стійкість підприємства як здатність зберігати рівновагу активів і пасивів шляхом формування такої структури капіталу, яка дозволяє забезпечити фінансування зобов'язань, здійснювати інвестиційні проекти в середовищі, яке динамічно розвивається, долати негативні впливи внутрішніх і зовнішніх факторів.

Система управління фінансовою стійкістю формується як сукупність скоординованих планів, заходів і дій щодо розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням стійкого стану фінансових ресурсів і активів, їх формування та розподілу, які б дозволили підприємству розвиватися при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності, забезпеченні і підтриманні його фінансової рівноваги. Процес управління фінансовою стійкістю може умовно складатися з декількох етапів: підготовчий, аналітичний та етап прийняття рішень.

Проведення моніторингу фінансової стійкості компанії повинен передбачати оптимістичні, реалістичні та песимістичні сценарії розвитку ринкової ситуації. Це буде відповідати певному типу фінансової стійкості підприємства: абсолютна, нормальна, нестійка або кризова стійкість. Для визначення типу фінансової стійкості та її подальшого аналізу можуть використовуватися такі методи: розрахунок абсолютних та відносних показників, розрахунок комплексного (інтегрального) показника, розрахунок за агрегатним підходом та бальний метод оцінювання фінансової стійкості.

Проведений аналіз фінансової звітності ПрАТ «Дарниця» показав, що не дивлячись на складну соціально-економічну ситуацію у країні протягом аналізованого періоду підприємство має стабільний фінансовий стан. Формування валюти балансу має тенденцію до зростання, що є позитивним для компанії та її фінансової стабільності. І хоча після початку повномасштабної війни підприємство певний час зазнавало складнощів, аналіз показав, що у 2023 році «Дарниця» наближається до своїх результатів за 2020 рік. Показники рентабельності підприємства за аналізований період мають нестійку тенденцію, що пояснюється складною економічною ситуацією країни. Зокрема, з 2021 по 2022 рр. показник рентабельності активів досягав лише 3% та 9% відповідно, що свідчить про втрату виробничої ефективності підприємства. З 2023 року компанія забезпечила збільшення виробничої потужності та знову досягла 21% рентабельності активів, як це було у 2020 р.

Показники фінансової стійкості ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за аналізований період є нестабільними. Так, аналіз абсолютних та відносних показників не дав чіткого визначення типу фінансової стійкості: абсолютної чи нормальної. На основі бального аналізу зроблено висновки, що компанія з 2022 року втратила свою абсолютну стійкість. Але аналіз рентабельності та валюти балансу свідчить, що на підприємстві спостерігається наближення до стану абсолютної фінансової стійкості.

Проведений SWOT-аналіз ПрАТ «Дарниця» дозволив встановити слабкі та сильні сторони компанії, наявні можливості та ймовірні загрози. На основі методу екстраполяції майбутніх показники фінансової стійкості компанії на період 2024 – 2026 рр, було визначено недостатність власного капіталу в загальній структурі майна підприємства. Згідно проведеного аналізу на підприємстві спостерігається ефективна реалізація фінансової стратегії, що за умови систематичного виконання допоможе компанії змінити негативну тенденцію зменшення частки власного капіталу. Це забезпечить підприємству достатню фінансову стійкість та мінімізує вплив сучасного складного соціального-економічного стану країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Kenton W. (2023). *SWOT analysis: how to with table and example*. Investopedia. <https://www.investopedia.com/terms/s/swot.asp>
2. Rubanov, P. M., & Reznykova., S. M. (2024). The use of artificial intelligence in the analysis of the financial state of the enterprise. Materials of the International scientific and practical conference. Digital transformations and innovative technologies in the economy: challenges, realities, strategies, Sumy.
3. Schempp P. (2015). *Essays on Financial Stability*. <https://bonndoc.ulb.uni-bonn.de/xmlui/handle/20.500.11811/6371>
4. *SWOT Analysis*. Corporate Finance Institute. <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/management/swot-analysis/>
5. Tatarovskaya T. E., Morozova E. S. (2020). *Business activity analysis and financial stability in the enterprise economic security*. European Proceedings. <https://www.europeanproceedings.com/article/10.15405/epsbs.2020.03.28>
6. Vinnytska O. A., Chvertko L. A., Korniienko T. O. (2019). *Theoretical essence and value of the financial stability of the enterprise*. EFL. <http://efp.in.ua/en/journal-article/535>
7. Vourdas J. (2017). *Essays on financial stability*. https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/46665/Vourdas_2017.pdf
8. Аптека online. (2019). «Дарниця»: легендарний український бренд сьогодні — знаний світовий бренд завтра! <https://www.apteka.ua/article/518892>
9. Бабенко, М. (2022). *Без експорту та податків. Як виживає економіка України після 100 днів війни*. ФОКУС. <https://focus.ua/uk/economics/517742-kak-vojna-s-rossiej-povliyala-na-ekonomiku-ukrainy>
10. Борецька Н. П., Міщенко К. В. (2016). *Аналіз і прогнозування фінансової стійкості підприємства*. Журнал Інвестиції: практика та досвід

- науково-фахове видання України з питань економіки та державного управління. http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2016/15.pdf
11. Головка О.Г., Анішина Є.О., Мельник А.Ю. (2019). *Антикризове управління підприємством як передумова підвищення його фінансової стійкості*. http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/23_2019/40.pdf
 12. Грабовецький Б.Є. (2009). *Економічний аналіз*. https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/Grabovetskiy_2009_256.pdf
 13. Гриценко Л. Л., Дейнека О. В., Дехтяр Н. А., Діденко О. М. (2019). *Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни «Корпоративні фінанси»* Суми. Сумський державний університет, 233 с. <https://lib.sumdu.edu.ua/library/docs/rio/2019/m4608.pdf>
 14. Дарниця - *European Business Association*. European Business Association. <https://eba.com.ua/member/darnytsya/>
 15. Домбровська С. О., Горбаченко М. Д. (2021). *Фінансова стійкість підприємства: оцінка та шляхи підвищення*. <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2021/280-281/pdf/28-34.pdf>
 16. Кифяк В.Ф. (2003). *Методи та способи планування*. Бібліотека економіста. <https://library.if.ua/book/31/2031.html>
 17. Коваль О. А., Літус П. Р. (2020). *Управління фінансовою стійкістю підприємства*. Ефективна економіка. <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8402>
 18. Козлова О. С. (2017). *Методика оцінки фінансової стійкості підприємства*. <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/10/207.pdf>
 19. *Корпоративна звітність*. Фармацевтична компанія Дарниця. URL: <https://www.darnitsa.ua/reports>
 20. Кравчук Л. Р. Драганчук О. В. (2010). *Фінансова стійкість і стратегія підприємства в умовах ринку*. Education and Science. http://www.rusnauka.com/36_PWMN_2010/Economics/76880.doc.htm
 21. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. (2016). *Фінансовий аналіз: навч. посіб.* Тернопіль: ТНЕУ, 304.

- <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/19240/1/Fin%20analiz%20Verstka.pdf>
22. Міокова Г. І., Самсонова К. В. (2011). *Фактори впливу на фінансову стійкість підприємства*. <https://core.ac.uk/download/pdf/84825095.pdf>
23. Нагайчук В. В., Ковальчук Н. Є. (2017). *Аналіз фінансової стійкості підприємств та напрями її забезпечення*. <https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/880f4d29-7048-4806-926b-983a361f71bf/content>
24. Назарова Т. Ю., Гаврик А. А. (2021). *Фінансова стійкість підприємства в сучасних умовах*. Загальнодержавний науково-виробничий та інформаційний журнал «Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит». <http://eee.khpi.edu.ua/article/view/249586>
25. Налукова Н. І., Кнейслер О. В. (2013). *Фінансове адміністрування і менеджмент у системі управління фінансами суб'єктів господарювання*. <https://core.ac.uk/download/pdf/20053839.pdf>
26. Посилкіна О.В. (2002). *Фінансова стійкість підприємства*. *Фармацевтична енциклопедія*. <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/389/finansova-stijkist-pidpriyemstva>
27. *Про нас - Фармацевтична компанія Дарниця*. Фармацевтична компанія "Дарниця". <https://darnytsia.ua/company>
28. *Прогнозування значень ряду* - Підтримка від Microsoft. Microsoft Support. <https://clck.ru/3Ajs2E>
29. Соколова Л.В. Верясова Г.М., Соколов О.Є. (2018). *Порівняльний аналіз застосування моделей оцінки кризового стану промислових підприємств*. http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/20_2019/55.pdf
30. Ткаленко Я.М. *Фінансова стійкість підприємства та фактори впливу на неї*. <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/14508993787623.pdf>
31. Трач О., Шведа Н. (2018). *Фінансова стійкість як основа успішного підприємства*. ELARTU – Інституційний Репозитарій ТНТУ імені Івана

- Пулюя.
http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/25466/2/MNTK_2018_2018_Trach_O-Financial_stability_as_a_336-337.pdf
32. *Фінансова звітність ПРАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця"*. Clarity Project. https://clarity-project.info/edr/00481212/finances?current_year=2021
33. Цюпа А.В., Загребя І.Л. (2012). *Управління фінансовою стійкістю підприємства та його роль в антикризовому менеджменті*. <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/1e744f6a-1527-4bbd-a85d-a7cdeba07cd2/content>
34. Чемчикаленко Р. А. (2019). *Особливості оцінки та аналізу фінансової стійкості підприємства*. http://www.marketinfr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr/57.pdf
35. Шаповал, К., Давиденко, Б. (2022). *Обійшли на спецділянці. За час війни «Дарниця» змогла майже наздогнати свого основного конкурента. У цього успіху є чотири причини — Forbes.ua. Forbes.ua | Бізнес, мільярдери, новини, фінанси, інвестиції, компанії*. <https://forbes.ua/company/obiyshli-na-spetsdilyantsi-30112022-10038>
36. Щетиніна В. С., Якімова А. М. (2020). *Управління фінансовою стійкістю підприємств*. <https://crust.ust.edu.ua/server/api/core/bitstreams/52e76735-f83f-4268-a803-963a31595e17/content>
37. Ясіновська І.Ф. (2016). *Сучасні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємств. Факультет управління фінансами та бізнесу*. <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/Ясіновська-21.pdf>
38. Яцух О., Захарова Н. (2018). *Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf

ДОДАТОК А

Баланс ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»

Таблиця А.1 – Зведений звіт про фінансовий стан ПрАТ «Дарниця» за період 2019-2023 рр., тис. грн

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду				
		2019	2020	2021	2022	2023
I. Необоротні активи						
Нематеріальні активи:	1000	74493	151 763	185 693	459 400	264 675
первісна вартість	1001	151078	250 622	308 696	649 281	649 004
накопичена амортизація	1002	76585	98 859	123 003	189 881	384 329
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0	0	0
Основні засоби:	1010	630408	688 320	848 489	934 268	948 328
первісна вартість	1011	1468262	1 620 599	1 870 404	2 062 535	2 195 982
знос	1012	837854	932 279	1 021 915	1 128 267	1 247 654
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	356733	464 395		566 702.00	1 248 696
інші фінансові інвестиції	1035	765	9 989	459 070	9 989	9 989
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		0	9 989		
Відсрочені податкові активи	1045	1336	6 650	3 650		
Інші необоротні активи	1090		25 785	7 417	6 835	27 631
Усього за розділом I	1095	1063735	1346902	1514308	1977194	2512494
II. Оборотні активи						
Запаси	1100	581168	575 593	676 194	1 036 078	974 022
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	1368503	1 312 871	1 740 797	1 739 012	2 492 779
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	63864	329 887	111 021	126 638	170 301
з бюджетом	1135	9363	31 968	46 201	11 241	21 210
за розрахунками з нарахованих доходів	1140	819	899	22 998	113 661	26 775
із внутрішніх розрахунків	1145					

Продовження табл. А.1

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	104946	137 393	548 908	290 588	174 395
Гроші та їх еквіваленти	1165	257797	565 434	217 271	110 700	192 840
Інші оборотні активи	1190	971	2 916	4 898	6 961	9 909
Усього за розділом II	1195	2387431	2959953	3368288	3434879	4062231
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття	1200					
БАЛАНС	1300	3451166	4306855	4882596	5412073	6574725
Пасив	Код рядка	2019	2020	2021	2022	2023
I. Власний капітал						
Зареєстрований капітал	1400	179528	179528	179528	179528	179528
Капітал у дооцінках	1405	0				
Додатковий капітал	1410	1012216	58 216	58 216	58 216	58 216
Резервний капітал	1415	84883	84883	84883	84883	84883
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2189233	2 251 093	2 260 859	2 835 612	4 231 114
Неоплачений капітал	1425	0	0			
Вилучений капітал	1430	(1705864)				
Усього за розділом I	1495	1759996	2573720	2583486	3158239	4553741
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення						
Відстрочені податкові зобов'язання	1500					
Довгострокові кредити банків	1510					
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1404489	1 374 133	1 723 386	1 455 979	1 190 078
Довгострокові забезпечення	1520					
Усього за розділом II	1595	1404489	1374133	1723386	1458866	1190078
III. Поточні зобов'язання і забезпечення						
Короткострокові кредити банків	1600					
Векселі видані	1605					
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		14 152	7 358	4 899	11 484
товари, роботи, послуги	1615	80687	94 527	256 092	185 599	358 429
розрахунками з бюджетом	1620	61450	89 792	84 855	90 208	136 835
у тому числі з податку на прибуток	1621	42566	80 527	78 518	83 823	135 011
розрахунками зі страхування	1625	1737	1 004	2 510	3 093	

Продовження табл. А.1

розрахунками з оплати праці	1630	10524	10 546	14 277	15 369	
за одержаними авансами	1635	339	1 312	3 468	1 214	1 509
за розрахунками з учасниками	1640					
із внутрішніх розрахунків	1645					
Поточні забезпечення	1660	62055	79 540	81 449	148 897	226 480
Доходи майбутніх періодів	1665					
Інші поточні зобов'язання	1690	69889	68 129	125 715	345 689	96 169
Усього за розділом III	1695	286681	359002	575724	794968	830906
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу, та групи вибуття	1700					
БАЛАНС	1900	3451166	4306855	4882596	5412073	6574725

Джерело: сформовано автором

ДОДАТОК Б

Зведений звіт про фінансові результати ПрАТ «Фармацевтична фірма
«Дарниця»

Таблиця Б.1 – Зведений звіт про фінансові результати ПрАТ «Дарниця»
в період з 2019-2023 рр.

Стаття	Код рядка	За звітний період				
		2019	2020	2021	2022	2023
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 312 103	3 612 985	4 396 770	5 247 192	6 969 207
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 376 318)	(1 375 286)	(1 561 248)	(1 660 009)	(2 230 865)
Валовий:						
прибуток	2090	1 935 785	2 237 699	2 835 522	3 587 183	4 738 342
збиток	2095					
Інші операційні доходи	2120	18 882	41 612	23 674	56 058	60 426
Адміністративні витрати	2130	(215 595)	(301 070)	(434 038)	(810 154)	(928 822)
Витрати на збут	2150	(694 444)	(743 921)	(1 019 860)	(1 091 513)	(1 712 885)
Інші операційні витрати	2180	(213 083)	(155 608)	(203 214)	(329 126)	(413 507)
Фінансові результати від операційної діяльності:						
прибуток	2190	831 545	1 078 712	1 202 084	1 412 448	1 743 554
Доход від участі у капіталі	2200	92 441	105 013		107 632	
Інші фінансові доходи	2220	27 858	31 513	42 086	106 179	60 867
Інші доходи	2240	10 460	4 634	9 616	1 024	4 771
Фінансові витрати	2250	(242 409)	(251 392)	(245 118)	(303 732)	(216 081)
Втрати від участі у капіталі	2255			(814 789)	(511 750)	
Інші витрати	2270	7	1 716	54	3 274	732
Фінансовий результат до оподаткування:						
прибуток	2290	719 888	966 764	193 825	700 895.00	1 592 379
Витрати(дохід) з податку на прибуток	2300	(110 259)	(151 770)	(183 711)	(227 966)	(273 879)
Чистий фінансовий результат:						
прибуток	2350	609 629	814 994	10 114	472 929	1 318 500

Джерело: сформовано автором

ДОДАТОК В

Методика розрахунків показників фінансового стану

Таблиця В.1 – Методика розрахунку показників фінансового стану.

Показник	Методика розрахунку	Зміст
Методика розрахунку показників майнового стану підприємства		
Сума господарських коштів, що їх підприємство має у розпорядженні	підсумок балансу (ф. 1 р. 1300)	Свідчить про загальну вартісну оцінку активів, які перебувають на балансі підприємства. Зростання показника свідчить про збільшення майнового потенціалу підприємства.
Коефіцієнт зносу основних засобів	відношення зносу основних засобів до первісної вартості основних засобів Ф. 1 р. 1012/ ф. 1 р. 1011	Характеризує ступінь зносу основних засобів. Нормативне значення: < 0,5.
Коефіцієнт придатності основних засобів	відношення залишкової вартості основних засобів до первісної Ф. 1 р. 1010/ ф. 1 р. 1011 Ф.5 р.260 (гр.8)/ ф.1 р.1011 (п. р.)	Відображає частину основних засобів, придатних для експлуатації. Нормативне значення: >0,5.
Частка основних засобів в активах	відношення залишкової вартості основних засобів до загальної суми активів Ф.1 р. 1010/ ф.1 р. 1300	Динаміка зменшення показника протягом певного періоду є позитивною в умовах стабільного або зростаючого обсягу виробництва.
Коефіцієнт мобільності активів	співвідношення оборотних та необоротних активів підприємства Ф.1 р. 1195/ ф.1 р. 1095	Характеризує рівень мобільності активів підприємства, його підвищення є позитивним фактором.
Методика розрахунку показників ліквідності підприємства		
Коефіцієнт покриття	відношення оборотних активів до поточних зобов'язань підприємства ф 1 р.1195/ф1р.1695	Демонструє достатність оборотних активів підприємства, що можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань. Нормативне значення > 1
Коефіцієнт швидкої ліквідності	відношення найбільш ліквідних оборотних активів до поточних зобов'язань підприємства ф1(р.1195 – р.1100– р.1110) / ф1 р.1695	Відображає платіжні можливості підприємства щодо сплати поточних зобов'язань. Нормативне значення > 0,6-0,8.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	відношення грошових засобів та їхніх еквівалентів і поточних фінансових інвестицій до поточних зобов'язань ф1(р.1160 + р.1165) / ф1р.1695	Показує, яка частина боргів підприємства може бути сплачена негайно. Нормативне значення >0,2-0,25

Продовження табл. В.1

Методика розрахунку показників рентабельності підприємства		
Рентабельність активів	Чистий фінансовий результат (прибуток або збиток) / Середньорічна вартість активів $\frac{\text{ф2 р.2350 або р.2355} // \text{ф1(р.1300 (гр.3) + р.1300 (гр.4))}}{2}$	Характеризує ефективність використання активів (майна) підприємства. Нормативне значення > 0
Рентабельність власного капіталу	відношення чистого прибутку до середньорічної вартості власного капіталу $\frac{\text{ф2 р.2350 або р.2355} / \text{ф1(р.1495 (гр.3) + р.1495 (гр.4))}}{2}$	Характеризує ефективність вкладення коштів підприємство. Нормативне значення > 0
Рентабельність реалізованої продукції	(Фінансовий результат від операційної діяльності + Інші операційні витрати – Інші операційні доходи) / (Собівартість реалізованої продукції + Адміністративні витрати + Витрати на збут)	Дає можливість визначити, скільки підприємство отримує прибутку на 1 грн. витрат. Нормативне значення > 0
Рентабельність продажу	відношення чистого прибутку до чистої виручки від реалізації $\frac{\text{ф2 р.2350 або р.2355}}{\text{ф2 р.2000}}$	Показник, який показує, скільки прибутку припадає на одиницю реалізованої продукції. Нормативне значення > 0
Методика розрахунку показників ділової активності підприємства		
Коефіцієнт оборотності активів	відношення чистої виручки від реалізації до середньорічної вартості активів $\frac{\text{ф2 р.2000}}{\text{ф1(р.1300(гр.3) + р.1300(гр.4))}} / 2$	Характеризує ефективність використання підприємством усіх наявних у нього ресурсів незалежно від джерел їх залучення. Нормативне значення - збільшення.
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	відношення чистої виручки від реалізації до середньорічного розміру дебіторської заборгованості $\frac{\text{ф2 р.2000}}{\text{ф1((р.1125 + \dots + р.1155) гр.3 + (р.1125 + \dots + р.1155) гр.4)}} / 2$	Показує, скільки разів за рік обернулися кошти, вкладені в розрахунки, тобто скільки разів ця заборгованість утворюється та погашається протягом року. Нормативне значення - збільшення.
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	розраховується як відношення собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг) до середньорічної величини кредиторської заборгованості $\frac{\text{ф2 р.2050}}{\text{ф1((р.1610 + \dots + р.1650) гр.3 + (р.1610 + \dots + р.1650) гр.4)}} / 2$	Показує швидкість обертання кредиторської заборгованості підприємства за період, що аналізується, розширення або зниження комерційного кредиту, що надається підприємству. Нормативне значення - збільшення.
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	відношення тривалості звітного періоду (365 днів) до коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості	Показує середній період погашення дебіторської заборгованостей. Нормативне значення - зменшення.
Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	відношення тривалості звітного періоду (365 днів) до коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості	Показує середній період погашення кредиторської заборгованостей. Нормативне значення - зменшення.

Продовження табл. В.1

Коефіцієнт оборотності запасів	відношення чистої виручки від реалізації до середньорічного розміру запасів $\text{ф2 р.2000} / \text{ф1(р.1100гр.3 + р.1100гр.4)} / 2$	Показує, як часто обертаються запаси для забезпечення поточного обсягу продажу. Нормативне значення - збільшення.
Строк оборотності матеріальних запасів, днів	відношення тривалості звітного періоду (365 днів) до коефіцієнта оборотності матеріальних запасів	Відображає число оборотів товарно-матеріальних запасів підприємства за аналізований період. Нормативне значення - зменшення
Фондовіддача	відношення чистої виручки від реалізації до середньорічної вартості основних засобів $\text{ф2 р.2000} / \text{ф1(р.1010гр.3 + р.1010гр.4)} / 2$	Характеризує ефективність використання основних засобів і показує скільки отримано виручки на одиницю вкладених основних засобів. Нормативне значення - збільшення.
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	відношення чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середньорічної величини власного капіталу підприємства $\text{ф2 р.2000} / \text{ф1(р.1495(гр.3) + р.1495(гр.4))} / 2$	Свідчить про ефективність використання власного капіталу підприємства. Нормативне значення - збільшення.
Операційний цикл, днів	Період обертання матеріал. запасів + період обертання дебітор заборгованості	Показує, скільки часу необхідно для виробництва, продажу та оплати продукції
Фінансовий цикл, днів	Операційний цикл – термін погашення кредитор. заборгованості	Якщо ФЦ > 0, у підприємства виникає потреба в грошових коштах; значення ФЦ < 0 свідчить про безкоштовне користування коштами інших підприємств

Джерело: сформовано автором на основі (Яцух та Захарова, 2018.; Гриценко, Діденко та ін., 2018)

ДОДАТОК Г

Методи розрахунку показників фінансової стійкості підприємства

Таблиця Г.1 – Система показників для оцінки типу фінансової стійкості підприємства

Показник наявності джерел формування запасів і витрат	Методика визначення	Показник забезпеченості запасів і витрат (З) джерелами формування
Наявність власного оборотного капіталу (ВОК)	$ВОК = ВК - НА$	$\Delta ВОК = ВОК - З$
Показник наявності джерел формування запасів і витрат	Методика визначення	Показник забезпеченості запасів і витрат (З) джерелами формування
Наявність власних і довгострокових позикових джерел (ДПД) формування оборотних коштів (ВДД)	$ВДД = ВОК + ДПД$	$\Delta ВДД = ВДД - З$
Загальна величина основних джерел формування оборотних коштів (ЗД) з урахуванням короткострокових позикових джерел (КПД)	$ЗД = ВДД + КПД$	$\Delta ЗД = ЗД - З$

Джерело: складено автором на основі (Козлова, 2017)

Таблиця Г.2 – Система показників фінансової стійкості підприємства

№	Назва коефіцієнтів	Призначення (опис)	Нормативне значення
1	Коефіцієнт автономії	Характеризує ступінь незалежності підприємства від зовнішніх запозичень. Визначається як відношення загальної суми власних коштів до підсумку балансу	$>0,5$
2	Коефіцієнт фінансової залежності	Це показник, обернений до коефіцієнту автономії. Зростання цього показника обумовлює збільшення частки позичених коштів у фінансуванні підприємства	$<2,0$ $<0,5$
3	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Показник показує, яке частина власного капіталу використовується для фінансування по точної діяльності. Визначається як відношення власного капіталу до оборотних активів	$>0,4$
4	Коефіцієнти забезпеченості оборотних коштів власними оборотними коштами	Характеризує рівень забезпеченості ресурсами для проведення незалежної фінансової політики. Визначається як відношення власних оборотних коштів до всієї величини оборотних коштів	$>0,1$
5	Коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу (коефіцієнт фінансової стійкості)	Він показує скільки грн. власного капіталу припадає на 1 грн залученого капіталу	$>1,0$

Продовження табл. Г.2

6	Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу	Показник зворотний попередньому. Він показує скільки грн. залученого капіталу припадає на 1 грн власного капіталу	<0,5
7	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	Показує, яка частина оборотних активів забезпечується за рахунок власних засобів	>0,1
8	Коефіцієнт співвідношення реальних активів і вартості майна	Показує скільки грн реальних активів припадає на 1 грн вартості майна. Характеризує потенційні можливості активів підприємства	>0,5
9	Коефіцієнт співвідношення необоротних і власних коштів	Характеризує рівень забезпеченості необоротних активів власними коштами	>0,5

Джерело сформовано на основі (Грабовецький 2009; Гриценко, Дейнека та ін., 2018)

Таблиця Г.3 – Характеристика показників фінансової стійкості, визначеної за інтегральним підходом

№ з/п	Назва показника	Суть показника	Алгоритм розрахунку
1	Коефіцієнт покриття матеріальних запасів власними оборотними коштами (Зв.о.к.)	Характеризує ту частку матеріальних оборотних активів, що фінансується за рахунок власних оборотних коштів	ВОК/МОА, де ВОК – власні оборотні кошти, МОА – матеріальні оборотні активи
2	Коефіцієнт маневреності власних коштів (Кман)	Відображує мобільність власних джерел коштів	ВОК/ВК, де ВК – обсяг власного капіталу
3	Індекс постійного активу (Кп.а.)	Характеризує частку основних засобів та необоротних активів у складі власних джерел коштів	ОЗ/ВК, де ОЗ – основні засоби та інші необоротні активи
4	Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів (Кд.п.)	Дає оцінку інтенсивності використання підприємством довгострокових позикових коштів на відновлення та розширення	ДК/ВК, де ДК – обсяг довгострокового капіталу підприємства
5	Коефіцієнт накопичення зносу (Кн.з.)	Слугує для оцінки ступеня фінансування, заміни та оновлення основних засобів за рахунок їх зносу	З/Пб.в., де З – нарахована сума зносу, Пб.в. – первісна балансова вартість основних засобів
6	Коефіцієнт реальної вартості майна (Кр.в.)	Характеризує рівень виробничого потенціалу підприємства	(ОЗ+ВЗ+МВ+МШП)/А, де ОЗ – вартість основних засобів; НВ – вартість незавершеного виробництва; ВЗ – вартість виробничих запасів; МШП – вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів
7	Коефіцієнт співвідношення позикових та власних коштів (Кз.с.)	Відображує залежність підприємства від позикових коштів	ПК/Вк, де ПК – обсяг позикового капіталу підприємства

Джерело: складено автором на основі (Козлова, 2017)

Таблиця Г.4 – Класифікація бального методу оцінки фінансової стійкості

Показник	Границі класів відповідно до критеріїв					
	I клас	II клас	III клас	IV клас	V клас	
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,5 і > = 20 балів	0,4 і > = 16 балів	0,3 = 12 балів	0,2 = 8 балів	0,1 = 4 бали	< 0,1 = 0 балів
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,5 і > = 18 балів	1,4 = 15 балів	1,3 = 12 балів	1,2 : 1,1 = 9 : 6 балів	1,0 = 3 бали	< 0,1 = 0 балів
Коефіцієнт поточної ліквідності	2 і > = 16,5 балів	1,9 : 1,7 = 15 : 12 балів	1,6 : 1,4 = 10,5 : 7,5 балів	1,3 : 1,1 = 6,6 : 1,8 балів	0,4 = 1 бал	< 1 = 0 балів
Коефіцієнт автономії	0,6 і > = 17 балів	0,59 : 0,54 = 16,2 : 12,2 балів	0,53 : 0,47 = 11,4 : 7,4 балів	0,43 : 0,41 = 6,6 : 1,8 балів	0,4 = 1 бал	< 0,4 = 0 балів
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами	0,5 і > = 15 балів	0,4 = 12 балів	0,3 = 9 балів	0,2 = 6 балів	0,1 = 3 бали	< 0,1 = 0 балів
Коефіцієнт фінансової стійкості	1 і > = 13,5 балів	0,9 = 11 балів	0,8 = 8,5 балів	0,7 : 0,6 = 6,0 : 3,5 балів	0,5 = 1 бал	< 0,5 = 0 балів
Мінімальне значення	100	85,2 : 66	63,4 : 56,5	41,6 : 28,3	14	-
Фінансова стійкість	Абсолютна	Нормальна	Середня	Нестійка	Кризова	

Джерело: Коваль, 2020